

NCA

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater NCA

N12-1990

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Correspondentieadres: Postbus 566, 3800 AN Amersfoort

Bezoekadres: Muurhuizen 30, Amersfoort

Telefoon: 033 - 615743

Bibliotheek: 033 - 62--73

Fax: 033 - 611867

Postbank nr.: 162107

(060.555)061.22:379.825:792.2

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

J A A R V E R S L A G 1 9 9 0

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater NCA

Juli 1991

INHOUD

Voorwoord door Herman van Wijk, voorzitter NCA-bestuur	pag. 2
I : Inleiding	pag. 3
II : Bibliotheek en Scenografie	pag. 5
III : Cursussen in 1990	pag. 6
IV : Repertoire-ontwikkeling	pag. 8
V : Dramaturgie	pag. 10
VI : Overige projecten	pag. 11
VII : Publicaties	pag. 15
VIII : Internationale contacten	pag. 16
IX : Toelichting op een aantal projecten	pag. 18
X : Bijlagen: onderscheidingen en mutaties ledenbestand	pag. 33

VOORWOORD

Laat ik dit voorwoord eens beginnen met het uitspreken van waardering voor al diegenen die zich in het verslagjaar druk hebben gemaakt voor de kwaliteit en de toekomst van het amateurtheater in Nederland.

Daar heb je de 'professionals' die in, aan of met de centra werken om de amateurs het spelen zo prettig mogelijk te maken.

Daar heb je de bestuurders in alle lagen van de NCA-vereniging, waarvan we in elke vergadering van onze verenigingsraad en bij elk bezoek in het land horen met hoeveel verschillende problemen ze te kampen hebben.

Bijna overal bezuinigende of reorganiserende overheden, bijna nergens je leven als steunpunten helemaal zeker.

Toch gelukkig op veel plaatsen nog een autoriteit die voor inventieve argumenten vatbaar is of die gewoon de amateuristische kunst een goed hart toedraagt.

Al met al is het prettig dat we in dit verslag melding kunnen maken van nieuwe initiatieven en eerste successen, als een begin van antwoord op de diversiteit aan nieuwe omstandigheden.

Zo is daar de geslaagde samenwerking NCA-Engelenbak en het plan voor de vorming van een amateurtheatercircuit. En zo kwamen we met onze beleidsdiscussie toch heel aardig terug na de kritiek van de Raad voor de Kunst. U kunt er in dit verslag nog meer voorbeelden van lezen.

Het NCA laat zich niet kisten.

Ik geloof dat we in 1990 stappen hebben gezet tot versterking van de samenhang in de vereniging, met als doel elkaar, dus het amateurtheater, te versterken.

Hopelijk spreken we in enkele jaren over een steunfunctie in een moderne vorm, de vereniging NCA werkt er hard aan!

Herman van Wijk,
voorzitter.

I: INLEIDING

1.1. Algemeen

Negentienhonderdnegentig is voor het NCA een jaar geweest van het ontwikkelen van nieuwe plannen. Al aan het einde van het voorafgaande jaar boog de leiding van het NCA zich over een plan dat zowel de vakinhoudelijke als de organisatorische aspecten van het NCA in één beleidsstuk zou samenbrengen. De ontwikkeling van deze plannen werd enigszins onderbroken door het advies dat de Raad voor de Kunst in het voorjaar van 1990 uitbracht met betrekking tot het NCA. Behalve de hier en daar nogal tendentieuze uitspraken en de feitelijke onjuistheden waarmee de Raad haar argumentatie opbouwde om tot haar advies te komen, bleek het dat de Raad het NCA bezag als slechts de in Amersfoort gevestigde landelijke steunfunctie voor het amateurtheater en werd de belangrijke functie als centrum van een landelijk goed gestructureerde vereniging buiten beschouwing gelaten.

De uitwerking van de NCA plannen leidden tot een lijvig rapport dat op een verenigingsstudiedag op 1 december van het verslagjaar uitvoerig werd besproken. Een aantal zaken was intussen duidelijk geworden.

Zo zou met de nieuwe beleidsplannen gehoor worden gegeven aan de uitnodiging van het Ministerie van WVC aan het gehele AK/KV veld om met betrekking tot de tweede kunstenplanperiode (1993 - 1996) voor 1 juli 1991 een nieuw NCA beleidsplan in te dienen.

Daarnaast zouden de tot dan geformuleerde beleidsplannen bondiger en meer praktisch van aard moeten zijn; het uitvoerig beantwoorden van alle vragen met betrekking tot het hoe, waar en waarom van het amateurtheater bleek eerder verwarrend dan verduidelijkend.

Over een belangrijk aspect van de beleidsplannen bleek er binnen de vereniging consensus te bestaan, namelijk dat provinciale en grootstedelijke centra en het landelijk centrum van de vereniging een gezamenlijk beleid zullen ontwikkelen waarin begrippen als complementaire taak-opvatting en basispakket centraal zouden komen te staan. Een definitieve uitwerking hiervan is in het voorjaar van 1991 voorzien.

Een tweede beleidsaspect dat in het verslagjaar aan de orde kwam is de betrokkenheid van het NCA bij de ontwikkeling van beleidsplannen met betrekking tot het amateuristische muziektheater. Op verzoek van de Bond van Opera- en Operettegezelschappen (BOOG), dat hiertoe door WVC was uitgenodigd, werd een beleidscommissie samengesteld waarin het NCA, de BOOG, de Inspectie AK/KV en later ook de SNK (Stichting Nederlandse Koren) was vertegenwoordigd. Het advies van deze commissie aan de BOOG zal in de loop van 1991 worden uitgebracht.

In de uitvoeringspraktijk van alledag heeft het landelijk bureau zich beziggehouden met uitvoering van de plannen zoals aangekondigd in het werkprogramma dat als onderdeel van de begroting van 1990 door de verenigingsraad was vastgesteld en door het Ministerie van WVC in principe was geaccordeerd.

De beschrijving van de activiteiten in dit jaarverslag kunnen worden gezien als de inhoudelijke verantwoording van de plannen ter aanvulling van de financiële verantwoording in de vorm van de jaarrekening.

1.2. Personele bezetting

Binnen het bestuur van het NCA deden zich in de loop van het verslagjaar de volgende mutaties voor:

Muus Groot stelde zich niet herkiesbaar vanwege drukke professionele bezigheden en verliet het bestuur; in de loop van 1990 trad Paul Baurichter toe tot het bestuur, waarbij Tom Jansen de combinatiefunctie secretaris/penningmeester kon beperken tot het secretarisschap.

Aan het einde van het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld:

Herman van Wijk, voorzitter

Olaf Douwes Dekker, vice-voorzitter

Tom Jansen, secretaris

Paul Baurichter, penningmeester

Jos Kokshoorn

René Kooijman

Jan van Opstal

Het bestuur kwam zes maal bijeen en wel op 5 februari, 5 maart, 10 april, 26 juni, 11 september en 23 oktober 1990.

De verenigingsraad kwam vier maal bijeen: op 3 februari, 9 juni, 6 oktober en 8 december 1990.

Op 1 december werd een studiedag "beleid" gehouden voor verenigingsraadsleden, besturen van provinciale en grootstedelijke centra, pta's en NCA-bestuur en -medewerkers.

De bezetting van het landelijk bureau kende een aantal mutaties; zo nam Jaap Defourny afscheid als scenograaf. Hij werd opgevolgd door Dan Rapaport. Alie Timmerman nam afscheid als bibliotheek-assistente en werd (intern) vervangen door Eef van Nijkerk. Het secretariaat werd versterkt met Linda Gerritsen.

De personele samenstelling van het landelijk bureau was aan het einde van het verslagjaar als volgt:

Frank Heine, directeur (100%)

Henny van Schaik, artistiek leider (80%)

Gerrit van der Kamp, hoofd secretariaat/financiën (100%)

Joke Elbers, dramaturg (63 %)

Emile Schra, dramaturg (63 %)

Ad van den Kieboom, dramaturg (40 %); redakteur SKRIPT (40%)

Diane Nijweide, projektmedewerker (52 %); eindredakteur SKRIPT (20%)

Martin van Veen, hoofd BIDOK; systeembeheerder (100%)

Dan Rapaport, scenograaf (100%)

Maarten Kneepkens, medewerker kindertheater (20%)

Harrie van Workum, documentalist (50%)

Conchita van Galen, secretaresse (100%)

Eef van Nijkerk, assistent bibliothecaresse (100%)

Linda Gerritsen, administratief medewerkster (50%)

Thea van der Tier, schoonmaakster (20%).

II: BIBLIOTHEEK EN SCENOGRAPHIE

2.1. Bibliotheek/documentatie (Proj.nr.140)

De afdeling Bibliotheek en documentatie (BIDOK) van het NCA heeft zich, evenals in 1989, in dit verslagjaar mogen verheugen op een omzetstijging van ongeveer 25%. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van het verschijnen van en het gratis aanbieden van de nieuwe Algemene Catalogus aan leden in september 1989. Hierdoor is door een groot aantal leden de afdeling BIDOK her-ontdekt. Het effect van de automatisering wordt voor de gebruikers steeds duidelijker. Zoeken naar geschikt repertoire neemt minder tijd in beslag en de snelheid van service-verlening blijft ook bij sterk toenemend gebruik gewaarborgd, dankzij de ver-doorgevoerde automatisering.

In hoofdstuk IX, 9.1 van dit jaarverslag zijn in een nadere toelichting de gegevens over productie, automatisering, de databank DOK (studieboeken, tijdschriftartikelen en losbladige documentatie), de databank PRO (productie-documentatie), de databank REP (repertoire-teksten), alsmede de 'top-tien' van geleende toneelteksten opgenomen.

2.2. Scenografie/Studio (Proj.nr. 150)

De NCA-studio bestaat uit een theaterwerkruimte met noodzakelijke voorzieningen van (theater)licht en geluid.

Daarnaast heeft het NCA opname- en montage mogelijkheden op het gebied van video en geluid.

De afdeling scenografie van het NCA heeft in de persoon van Dan Rapaport in 1990 activiteiten ontwikkeld op het gebied van cursussen en lessen (zowel voor het landelijk centrum als voor provinciale centra en verwante organisaties), exploitatie van de studio, de audio/videotheek en advisering (zowel m.b.t. zaalinrichting en aanschaf apparatuur als wel het technisch realiseren van voorstellingen).

De NCA-jongerenproductie 'Vechten met de Cid' (zie 'overige projecten' in hoofdstuk VI, 6.1. en de nadere toelichting in hoofdstuk IX, 9.4) is op theatertechisch gebied volledig verzorgd door deze afdeling. Voor deze productie is een lichtontwerp en een geluidsband vervaardigd.

Voorts heeft Dan Rapaport zitting in de redactie van het Handboek Amateurtheater en heeft hij voor dit Handboek twee artikelen geschreven.

In hoofdstuk IX, 9.2 wordt in een nadere toelichting op diverse onderdelen verder ingegaan.

III: CURSUSSEN IN 1990

3.1. Kadertraining Special Effects/Theatertechniek (Proj.nr. 302)

De succesvol verlopen kadertraining Special Effects/Theatertechniek bood regisseurs een bijscholing in het zinvol toepassen van de vele mogelijkheden en effecten op het gebied van belichting, geluid, projectie, spiegeling, doorzichtwanden en dergelijke.

De dramaturgische concepten enerzijds en de mogelijkheden van het amateurtoneel anderzijds vormden de uitgangspunten bij het kiezen van theatertechnische 'kunstgrepen'.

De cursus is gehouden op zes zondagen tussen 11 maart en 20 mei. Docenten: Dan Rapaport en Henny van Schaik. Aantal deelnemers: acht.

3.2. Kadertraining Muziektheater (Proj.nr. 301)

De kadertraining Muziektheater is vervallen. En combinatie van te weinig inschrijvingen om de training succesvol te laten draaien en noodgedwongen bezuinigingen op een aantal projecten heeft er toe geleid dat deze training geen doorgang kon vinden.

3.3. Opleiding tot inspeciënt (Proj.nr. 311)

Jaarlijks verzorgt het NCA de opleiding tot inspeciënt: een cursus licht/geluid/projectie, gericht op tussenkader.

In 12 zaterdagen en een weekend zijn de cursisten theoretisch en praktisch geschoold in alle scenografische aspecten die horen bij het maken van een voorstelling.

De cursus is gegeven tussen 27 januari en 9 december. Docenten: Dan Rapaport en Annemiek Paulides.

Aantal cursisten: twaalf.

3.4. Training regisseurs kindertheater (Proj.nr. 312)

De training van regisseurs van kindertheater (inmiddels ook jaarlijks) is door kindertheater-medewerker Maarten Kneepkens gegeven aan regisseurs die voorstellingen maken, of van plan waren die te maken met kinderen tot ongeveer veertien jaar. Productie, regie en techniek en met name de toepassing van die laatste twee, vormden de basis van deze cursus. Inhoudelijke en organisatorische aspecten van het theater maken met kinderen zijn aan de orde geweest, evenals praktische zaken als improviseren, regie, mise-en-scène en techniek.

Voor dramaturgie en scenografie is er een dagdeel lesgegeven door resp. Henny van Schaik en Dan Rapaport.

De cursus vond plaats op zes zondagen tussen 21 januari en 1 april. Aantal cursisten: zes. (Twee cursisten hebben aan het begin van de cursus -om uiteenlopende redenen- hun deelname geannuleerd). Over de inhoud en de eindtermen van deze cursus meer in hoofdstuk IX, 9.7.

Voor meer informatie over het kindertheater-project als zodanig is er voor geïnteresseerden een verslag beschikbaar (opgenomen in de bibliotheek).

3.5. Training regisseurs scholieren- en jongerentheater (Proj.nr. 313)

De training van regisseurs in het scholieren- en jongerentheater richt zich voornamelijk op mensen die niet beroepshalve met jongeren werken.

Deze training is opgezet in samenwerking met het LOKV en omvat een oriëntatie-cursus die decentraal wordt gegeven en een vervolgcursus die landelijk wordt aangeboden.

In 1990 hebben twee oriëntatie-cursussen plaats gevonden: in Zuid-Holland, in samenwerking met het ZHCA en in Overijssel, in samenwerking met het OCA. De cursus omvat standaard vijf avonden: regie, dramaturgie en scenografie, waarbij het accent op regie ligt.

Docenten: Henny van Schaik, Maarten Kneepkens en Dan Rapaport.

Aantal cursisten in beide provincies: twaalf. Voor deze cursisten wordt in 1991 een vervolgtraining opgezet die landelijk gegeven zal worden.

De cursus is gekoppeld aan de NCA-jongerenproductie 'Vechten met de Cid', waarvan een werkmap beschikbaar is.

3.6. Regiespecialisatie mise-en-scène (Proj.nr. 314)

Wegens overweldigend succes in 1989 is ook in 1990 weer een specialisatiecursus regie/mise-en-scène gegeven.

De cursus is aangeboden aan regisseurs die over ervaring beschikten of de driejarige cursus amateurtoneel-regisseur volgden en niet beroepshalve in het amateurtheater werkzaam zijn.

In deze cursus leerden de deelnemers op een heldere, 'dramatische' manier te leren denken en een relatie te leggen tussen regisseren, enseneren en acteren.

De cursus besloeg drie hele dagen in één week, op maandag, woensdag en vrijdag, waarbij de tussenliggende dagen gebruikt werden voor het thuis uitwerken van opdrachten.

Docent: Laurens Spoor.

Aantal cursisten: twaalf.

3.7. Workshop dramaschrijven

Evenals in 1989 heeft het NCA een workshop dramaschrijven aangeboden aan gevorderde toneelschrijvers.

In deze workshop is praktisch en individueel gewerkt, op basis van thuis uitgewerkte opdrachten.

Docent: Willem Jan Otten.

Aantal bijeenkomsten: acht donderdagavonden, tussen 13 september en 20 december.

Aantal cursisten: acht.

In hoofdstuk IX, 9.6 is een uitgebreid inhoudelijk verslag opgenomen, waarbij ook ingegaan wordt op de voorgaande workshop, die begonnen is in 1989 en doorliep in 1990.

(Voor dit project is een bijzonder doel-subsidie aangevraagd. Derhalve wordt een projectnummer pas in 1991 toegekend).

IV: REPERTOIRE-ONTWIKKELING

Doel van repertoire-ontwikkeling is kwaliteitsverbetering.

Een instrument daartoe is het inzicht geven in een breed scala van repertoire, waarbij de ontwikkeling van de groep uitgangspunt is. Naast advisering betreffende stukkeuze, wordt er eveneens advies verstrekt aangaande auteurs, hun toneelwerk, over stromingen, stijlen, studiemateriaal, e.d.

Een ander dramaturgisch facet van deze repertoire-ontwikkeling is het actief aanbieden van een Beschrijvende Catalogus, waarin opgenomen een selectie van kwalitatief goede toneelwerken.

Auteursbegeleiding en dramaschrijven stimuleren repertoire-ontwikkeling door de praktijk van het toneelschrijven inhoudelijk te ondersteunen. Dit levert een aantal oorspronkelijk Nederlandstalige toneelwerken op die aan bepaalde criteria voldoen om onder de aandacht van amateurtheatermakers te worden gebracht.

Het beleid is erop gericht om deze verschillende facetten in een onderlinge samenhang op elkaar af te stemmen.

In 1990 zijn er ruim 200 teksten opgenomen in de repertoire-bibliotheek. Ook is een aantal nieuwe teksten opgenomen in de buitenlandse bibliotheek en zijn er nieuwe aanwinsten opgenomen in de studiebibliotheek.

Al deze aanwinsten zijn regelmatig in Skript vermeld, voorzien van zoveel mogelijk informatie.

Voorts is de documentatie aangevuld met gegevens over auteurs en/of stukken, over festivals (met name wat de gespeelde stukken betreft), over publicaties het vakgebied betreffende etc. etc.

4.1. Repertoire-adviezen (Proj.nr. 321)

Jaarlijks bereiken het NCA vele vragen m.b.t. het kiezen van geschikt repertoire.

Zowel Joke Elbers, de dramaturg die hier speciaal mee belast is, als haar collega's Henny van Schaik, Emile Schra en Ad van den Kieboom, hebben advies-aanvragen behandeld.

In verband met ziekte van Joke Elbers heeft Frank Verhagen tijdelijk de adviesfunctie waargenomen. In totaal zijn in 1990 275 adviezen verstrekt.

Ook de bibliotheek, met een voortdurende verfijning van de zoekfunctie, heeft stimulerend gewerkt, alsmede het betrekken van de oogst van nieuw - oorspronkelijk Nederlands- toneel, die in het kader van de auteursbegeleiding is ontstaan.

(Zie voor dit laatste de aparte inhoudelijke uitwerking in hoofdstuk IX, 9.3).

Daarnaast werd de hulp van het NCA ingeroepen door het Centrum voor Kunstzinnige Vorming in Den Haag, alwaar repertoire-adviezen werden gegeven in het kader van de twee-jarige interculturele acteercursus.

Met de werkplaats voor allochtonenproducties Cosmic Illusion Productions in Amsterdam legde het NCA contact in verband met het inwinnen van scripts die speciaal voor allochtone theatermakers interessant kunnen zijn.

4.2. Auteursbegeleiding (Proj.nr. 326)

Het begeleiden van toneelschrijvers maakt al zo'n vier jaar deel uit van het NCA-service pakket. Per 1 april 1988 werd het mogelijk een dramaturg voor dat werk aan te stellen voor één dag in de week. Per 1 januari 1989 werd de functie-omvang uitgebreid naar twee dagen per week.

Die verdubbeling van de beschikbare tijd was noodzakelijk door de groeiende hoeveelheid ter beoordeling aangeboden manuscripten.

Van april 1988 tot december 1990 werden van ongeveer 110 toneelschrijvers, 262 manuscripten beoordeeld, waarvan uiteindelijk 87 positief. Het totale aanbod in die periode lag rond de 300 manuscripten.

Bovendien moest er ruimte komen om naast het lezen, schriftelijk becommentariëren, herlezen van bewerkte toneelstukken, waar nodig de begeleiding te verdiepen, nevenactiviteiten te ontplooien en initiatieven op het gebied van bemiddeling en promotie te nemen.

Over de procedure en de systematische aanpak van de auteursbegeleiding leest u meer in hoofdstuk IX, 9.3.

V: DRAMATURGIE

5.1. Adviezen en lessen buiten het landelijk bureau door NCA-medewerkers (Proj.nr. 320)

In 1990 verzorgde het NCA dramaturgie-onderwijs voor een gevarieerde groep mensen.

Allereerst was er de landelijke drie-jarige opleiding tot amateurtoneelregisseur, verzorgd door de verschillende provinciale centra.

In opdracht van het ZHCA werden door Emile Schra zes lessen theatergeschiedenis gegeven, beginnend bij de Grieken en eindigend in het nu.

In Zeeland (ZCA) werden twee zaterdagen besteed aan 'dramaturgie in de praktijk' en twee zaterdagen aan de klassiekers 'Medea' en 'Macbeth'.

In Assen (SKVD) werden twee dramaturgielessen gegeven en werden twee dagdelen besteed aan de afronding en evaluatie van de drie-jarige. Op basis daarvan werd tevens een bijgestuurde opzet vastgesteld voor de nieuwe drie-jarige, die in de tweede helft van 1990 van start ging.

Tenslotte verzorgde het NCA een blok dramaturgie van vijf lessen voor het SCA te Utrecht, in het kader van de één-jarige regie cursus en is aan een themadag 'Ouderentoneel' bij het OCA dramaturgische ondersteuning verleend.

5.2. Opzet dramaturgie cursus t.b.v. poppenspel (Proj.nr. 320)

Op verzoek van het Nederlands Poppenspel Instituut heeft het NCA een experimentele cursus poppenspel-dramaturgie gegeven bij de NPI-onderafdeling POPU te Utrecht. De cursus is gegeven door Emile Schra en Henny van Schaik.

De ervaring heeft geleerd dat de basistheorieën van de toneeldramaturgie uitstekende handvatten bieden voor de inhoudelijke begeleiding van poppenspel, waarbij de specifieke technische vereisten van objecttheater in het handelingsschema kunnen worden ingepast. De cursisten hebben het zeer op prijs gesteld dat ze enerzijds theoretische kennis kregen aangedragen en anderzijds direct toepasbare commentaren vanuit de dramaturgie, waarmee de eigen -op dat moment lopende of in voorbereiding zijnde- voorstellingen konden worden aangescherpt.

Het NPI heeft bij de evaluatie aangegeven voortzetting van deze activiteiten zeer zinvol te achten.

Van dit project is inmiddels in de NCA-bibliotheek een uitgebreid inhoudelijk verslag opgenomen.

5.3. Productie-dramaturgie (Proj.nr. 322)

1990 was een goed jaar voor de productie-dramaturgie van het NCA. Wellicht dat de reeks artikeltjes in SKRIPT 'Dramaturg in actie' de belangstelling hiervoor heeft gestimuleerd. Emile Schra heeft voor het NCA aan een tiental projecten deelgenomen. Twee daarvan betroffen poppentheater (script en/of voorstelling verbeteren), drie projecten hadden te maken met kinder- en jongerentheater, in twee gevallen begeleidde het NCA een productie door volwassenen van begin tot eind en in drie gevallen vonden uitsluitend enkele gesprekken met regisseurs plaats op het NCA-bureau.

VI: OVERIGE PROJECTEN

6.1. NCA-jongerenproductie 'Vechten met de Cid' (Proj.nr. 330)

Het NCA heeft in 1990 een jongerentheaterproductie geproduceerd: 'Vechten met de Cid', geschreven door Henny van Schaik.

Het productie-team bestond uit NCA-medewerkers.

Regie: Maarten Kneepkens

Productie: Diane Nijweide

Lichtontwerp: Dan Rapaport

De spelers kwamen uit Amsterdam, Amersfoort, Assen en Groningen.

'Vechten met de Cid' is op 3 november in première gegaan in Theater De Engelenbak in Amsterdam.

Voor meer bijzonderheden verwijzen we de lezer gaarne naar hoofdstuk IX, 9.4, en de werkmap, behorend bij de voorstelling.

6.2. Festival Amateurtheater

Van 17 tot 22 september 1990 is het eerste landelijk Amateurtheater Festival van het NCA en Theater De Engelenbak gehouden, waarin 'de besten' van het seizoen '89/90 te zien waren.

Van de zes genomineerde voorstellingen is 'Meidagen' van de Amsterdamse Theatergroep Toetssteen de eerste geworden.

De jury bestond uit: Marcelle Meuleman, Jan Kassies en Jaap Postma (die op het laatste moment Willem Jan Otten vervangen heeft) en was unaniem in haar oordeel.

De prijs bestond uit een geldbedrag van 10.000 gulden, (beschikbaar gesteld door de Centrale Volksbank, de toenmalige sponsor van het NCA) en een toerneeetje langs een aantal Nederlandse schouwburgen.

De overige genomineerden waren:

Toneelgroep ARS uit Hilversum met 'Ziekte die Jeugd heet' van Ferdinand Bruckner, Toneelgroep SPLINTER uit Hasselt (België) met 'Klowns?' van Sam Bogaerts, Theater CONCORDIA uit Enschede met 'Het sentimentele museum', ALLES IS DRAMA uit Maastricht met 'Ziekte der Jeugd (van dezelfde Bruckner) en MAASPRODUKTIES uit Eindhoven met 'Het driemaandelijke Overleg'.

'Meidagen', geschreven door Dick van den Heuvel en geregisseerd door Edo van Dijken, is gebaseerd op een tiental interviews met gewone mensen over hun ervaringen gedurende de eerste dagen van de Tweede Wereldoorlog in Amsterdam. 'Meidagen' gaat over mensen die niets wisten van de oorlog, maar er toch mee moesten leren leven. Jonge mensen met idealen en hoop, met angsten en geluk, met kalverliefdes en hun eigen kleine oorlogen. Theatergroep Toetssteen confronteert de kijker met de ongewone ervaringen van gewone mensen in de eerste oorlogsdagen.

In het jury-rapport werd het ensemble-spel van de groep geroemd, de elf 'hoofdrollen', de dramaturgische kracht van het stuk en de grote authenticiteit van de hele productie.

Tot ieders verrassing is er tijdens dit festival ook een tweede prijs uitgereikt. Toneelgroep ARS uit Hilversum gooide ook bij de jury dusdanig hoge ogen, dat juryvoorzitter Jan Kassies ter plekke namens het Instituut voor Theateronderzoek een tweede prijs uitloofde. ARS kreeg voor zijn versie van Bruckner's 'De ziekte die Jeugd heet' een geldbedrag van 5.000 gulden.

Voor een nadere verwijzing naar de inhoud van het festival verwijzen we gaarne naar hoofdstuk IX, 9.5.

6.3. Nationaal Scholieren Theater festival

Van 23 tot 27 mei vond in Utrecht, in de Sterrebosstudio's, het vierde Nationaal Scholieren Theater Festival plaats.

Het NCA was hierbij betrokken vanuit de ophanden zijnde mede-organisatie van het vijfde festival in 1991 en de selectie van voorstellingen voor het Festival Amateurtheater in september.

De financiële en organisatorische onduidelijkheden rondom het Nationaal Scholieren Theater Festival '90 hebben ertoe geleid dat binnen het Platform Scholierentheater in goed overleg tot een nieuwe werkverhouding voor het NSTF '91 is besloten.

NCA, LOKV en Jeugdtheater Hofplein nemen gezamenlijk de organisatie op zich met de volgende hoofddaccenten in de taakstelling: NCA: financiële eindverantwoordelijkheid en inhoudelijke verslaglegging; LOKV: selectie en Jeugdtheater Hofplein: organisatie ter plaatse.

Door het Ministerie van WVC is voor deze samenwerkingsvorm reeds geld beschikbaar gesteld.

Voorjaar'90 zijn de voorbereidingen van start gegaan voor het NSTF van april '91. In oktober is met de concrete selectieprocedure begonnen.

6.4. Eindtoetsen Raamleerplan Amateurtoneel Regisseur (Proj.nr. 323)

In het kader van het Raamleerplan Amateurtoneelregisseur zijn door de NCA-gecommitteerden Henny van Schaik, Emile Schra en Diane Nijweide in totaal zes eindtoetsen afgenomen.

Landhorst, 27 januari

Middelburg, 23 februari

Meppel, 10 maart

Niekerk, 6 april

Eindhoven, 3 mei

Culemborg, 22 november

Daarnaast hebben de betrokken NCA-medewerkers samen met de Inspecteur Kunstzinnige Vorming, afdeling Drama, een rondreis gemaakt langs alle opleiders die werken met het Raamleerplan. In december zijn de resultaten hiervan door Inspecteur en artistiek leider van het NCA besproken. Voor '91 zijn bijeenkomsten belegd voor het bijstellen van de literatuurlijst, voor afstemming van het dramaturgie-onderwijs en onderzoek naar aanvullende serviceverlening. Ook is de formulering van de toetsprocedure bijgesteld.

Als vervolg op de Raamleerplan-bijeenkomst van december '89 is in opdracht van het NCA in 1990 door Frank Verhagen een tweeledig onderzoek gestart, enerzijds naar de financieringsvormen van het Raamleerplan-onderwijs in diverse provincies en anderzijds naar de ervaringen en activiteiten van de certificaathouders. Het onderzoek zal naar verwachting medio '91 zijn afgerond.

6.5. Programma Advies Raad (Proj.nr. 300)

De Programma Advies Raad (PAR) heeft in 1990 vier studiedagen gehad voor de uitwisseling van praktijkgegevens en veldoriëntatie.

22 januari: De managementkant van de pta-functie

14 mei: Theateradvisering via publicaties

18 juni: Advies Raad voor de Kunst

3 september: NCA-beleid '92-'96

Naast deze PAR-bijeenkomsten is er op 1 december een studiedag geweest voor inhoudelijke medewerkers, verenigingsraads- en bestuursleden over een basisvoorziening per provincie.

6.6. NCA/KRO-TV-serie 'Spelenderwijs'

Vanaf 28 mei tot en met 25 juni 1990 heeft de KRO-televisie wekelijks een aflevering van de serie 'Spelenderwijs' uitgezonden, over het amateurtheater in Nederland en de Antillen. De serie is geproduceerd door filmproducent Richard Decossaux, op basis van een idee en research van Wolf Kielich, in samenwerking met het NCA. Jan Keja regisseerde deze serie met veel liefde voor het amateurtoneel.

Voorafgaand aan de uitzending vond er op 21 mei een voorvertoning plaats in de studio van het NCA, waarvoor de landelijke pers was uitgenodigd. Getuige de geanimeerde discussie die er na afloop ontstond, kon afgeleid worden dat het getoonde zeer in de smaak was gevallen.

6.7. Platform Scholierentheater

In 1990 is de artistiek leider van het NCA, Henny van Schaik, voorzitter geweest van het Platform Scholierentheater.

De belangrijkste activiteit van het Platform in dit jaar was de coördinatie van het Nationaal Scholieren Theater Festival, dat onder haar auspiciën zou plaatsvinden.

6.8. NCA-vertegenwoordigingen

De artistiek leider heeft het NCA vertegenwoordigd bij:

- * het Platform Scholierentheater (voorzitter)
- * de LOKV Programma Raad
- * de Advieskommissie Franstalige voorstellingen LOKV
- * het Ouderentheater Festival in Deventer (jurylid)
- * het Ouderentheater Festival in Nijmegen
- * Nationaal Scholieren Theater Festival, Utrecht
- * het ACA-eenacterfestival
- * Entrez dans la légende
- * CABN werkweekend, Delft
- * Voor de KRO-radio is een interview gegeven over ouderentoneel

Joke Elbers heeft het NCA vertegenwoordigd in:

- * het Comité Amateurtoneel België-Nederland (CABN)
- * de Stichting Contact Theatercollecties, een overlegorgaan van openbaar toegankelijke theaterbibliotheken in Nederland.

VII: PUBLICATIES

7.1. Handboek Amateurtheater (Proj.nr. 350)

In juni 1990 is het hoofdwerk van het Handboek Amateurtheater verschenen, dat door het NCA i.s.m. Uitgeverij Stafleu wordt ontwikkeld.

Het hoofdwerk bestaat uit bijdragen van Frank Heine, Henny van Schaik, Dan Rapaport en Loek Sijbers, met een inleiding van Bartho Braat.

Voorintekenaars hebben het werk direct ontvangen.

Na de officiële aanbieding door eindredacteur Bartho Braat aan NCA's vice-voorzitter Olaf Douwes Dekker tijdens het Festival Amateurtheater in september in Amsterdam is een promotie-actie voor verdere verspreiding gestart.

Voor '91 zijn de eerste aanvullingen van dit losbladig werk voorbereid. De planning voor de completering belooft ca. vijf jaar. De persreacties waren positief en aanmeldingen voor bijdragen uit aan toneel verwante disciplines zijn ook binnen gekomen.

Per 3 december 1990 stonden 946 abonnees genoteerd.

7.2. Beschrijvende Catalogus (Proj.nr. 353)

Ook in 1990 werden weer 50 beschrijvingen voor de jaarlijkse Beschrijvende Catalogus geleverd. Bijdragen kwamen van: Joke Elbers, Emile Schra, Ad van den Kieboom en Henny van Schaik.

7.3. SKRIPT (Proj.nr. 400)

De waardering voor het landelijk tijdschrift voor Amateurtheater SKRIPT is de laatste tijd gestegen. De formule die de redactie (Ad van den Kieboom, hoofdredacteur en Diane Nijweide, eindredacteur) sinds 1988 hanteert heeft inmiddels zijn vruchten afgeworpen.

Omdat beide redacteurs aan het NCA verbonden zijn, zijn de informatielijnen binnen het landelijk bureau bijzonder kort en efficiënt geworden. Het nadeel van het wegvallen van een landelijk gespreide redactie is opgevangen door het instellen van een netwerk van regio-redacteurs.

De communicatieve functie van SKRIPT ontwikkelt zich in een evenwichtige verhouding. Enerzijds wordt er recht gedaan aan de behoefte aan een goed blad over amateurtheater dat (nieuwe) ontwikkelingen signaleert en een belangrijke bijdrage levert aan de ontwikkeling van nieuw repertoire. Anderzijds draagt SKRIPT bij tot het verstevigen van de verenigingsstructuur, door ook die kant met enige regelmaat te belichten.

SKRIPT professionaliseert zich in snel tempo, waardoor het echter steeds moeilijker wordt de aangetrokken auteurs tevreden te stellen met de magere vergoeding van f 45,- per gedrukte pagina. De voorgenomen verdubbeling van de kostenraming voor artikelen kon helaas niet gerealiseerd worden. Wil SKRIPT zijn kwaliteit handhaven, dan zullen deze vergoedingen moeten worden verhoogd.

VIII: INTERNATIONALE KONTAKTEN (Proj.nr. 500)

8.1. CABN

Joke Elbers en Ad van den Kieboom hebben het NCA vertegenwoordigd in het Comité Amateurtoneel België - Nederland.

In september is in het Waagtheater in Delft een werkweekend eenacters georganiseerd, door Joke Elbers organisatorisch en inhoudelijk ondersteund. Drie Vlaamse en drie Nederlandse groepen speelden oorspronkelijk Nederlandstalige eenacters.

8.2. Jongerentheater

In april heeft kinder- en jongerentheatermedewerker Maarten Kneepkens voor Nederland deelgenomen aan een Symposium over Jeugdtheater in Lingen (BRD). Het symposium werd gehouden tijdens het Wereld Kindertheater Festival. De leden vormden gezamenlijk een zwaar en professioneel gezelschap. Op uitnodiging van de voorzitter van het symposium heeft Maarten Kneepkens een aandeel geleverd voor het boek dat zal worden uitgegeven door de organisatie van het symposium en dat eind 1991 zal verschijnen.

Ook dit jaar heeft Maarten Kneepkens de Nederlandse delegatie naar EDERED samengesteld en begeleid. EDERED staat voor European Drama Encounter Rencontre Européennes de Drame. Deze 'Fifth European Theatre and Drama Encounter with children' staat onder auspiciën van de Raad van Europa. Bij deze 'ontmoeting', die plaatsvond van 15-29 juli 1990 in Echternach, Luxemburg, is kindertheater-medewerker Maarten Kneepkens weer werkzaam geweest als workshopleider.

8.3. Ouderenfestival Mâcon, Frankrijk

Ten behoeve van de selectie voor het ouderenfestival in Mâcon, Frankrijk, hebben Henny van Schaik en Diane Nijweide voor Christian Robert, de artistiek leider van het festival, begin 1990 een toernee langs ouderengroepen in Nederland georganiseerd. Deze activiteit leidde tot de afvaardiging van vier groepen, waarvoor het NCA een gezamenlijke subsidie-aanvraag heeft ingediend bij het Prins Bernhardfonds en gehonoreerd gekregen.

Afgevaardigd zijn:

- Salon-orkest Abraham Gezien uit Deventer
- Toneelgroep De Roos uit Utrecht
- Toneelgroep De Oppeppers uit Wehl
- Toneelgroep Door Ons Voor U uit Steenwijk.

De vijfde groep, Vrouwentoneelgroep Oosterpark uit Groningen, die het voorgaande jaar zo succesvol was op het ouderenfestival, moest op het laatste moment van deelname afzien.

Het festival, onder de naam 'L'âge dans tous ses états' werd voor de vierde keer in successie georganiseerd en is uitermate bevredigend verlopen voor de deelnemende groepen. Het vond plaats van 26 juni tot 1 juli, waarbij de verblijfskosten voor rekening van de festival-organisatie kwamen en de reiskosten voor de deelnemers zelf. De groepen werden gedeeltelijk ondergebracht bij gastgezinnen en gedeeltelijk in hotels.

De uitstekende samenwerking met de 'plaatselijke VVV' leidde tot het ontdekken van toeristische routes in de Bourgogne. Het festival trok in Frankrijk veel publiciteit, onder meer door de deelname van -voor het eerst- Oost-Europese groepen.

IX: INHOUDELIJKE BESCHRIJVING VAN EEN SELECTIE UIT DE PROJECTEN

Bij de onderstaande projecten wordt een nadere toelichting, c.q. inhoudelijke verdieping gegeven:

- 9.1. Bibliotheek/documentatie (proj. nr. 140)
- 9.2. Scenografie/Studio (proj.nr. 150)
- 9.3. Auteursbegeleiding (proj.nr. 326)
- 9.4. NCA-jongerenproductie 'Vechten met de Cid'
- 9.5. Festival Amateurtheater
- 9.6. Workshops dramaschrijven
- 9.7. Kindertheater algemeen

9.1. Bibliotheek/documentatie (Proj.nr. 140)

PRODUCTIE:

Het aantal zichtzendingen van toneelwerken aan toneelgroepen ter beoordeling bedroeg in 1990 5187; dit betekent een stijging van 938 zichtzendingen ten opzichte van 1989.

3799 zendingen werden per post verstuurd, 450 bestellingen werden meegenomen na een persoonlijk bezoek aan de bibliotheek.

Het aantal geleende toneelteksten bedroeg 23344, een stijging van 4227 ten opzichte van 1989.

Gemiddeld bestond een zichtzending uit 4 tot 5 boeken. In het verslagjaar is in totaal 336 keer advies gevraagd aan de bibliotheek. Deze vragen hadden betrekking op:

- repertoire-adviezen
- repertoire-lijsten
- informatie over onderwerpen die met toneel te maken hebben
- auteursrechten

Op de afdeling rinkelde de telefoon 5751 maal, een stijging van 703 ten opzichte van 1989, hetgeen neerkomt op een gemiddelde van ruim 29 gesprekken per werkdag (in 1989 25 gesprekken per werkdag).

De afdeling BIDOK bemiddelt ook tussen leden en toneeluitgeverijen bij de aankoop van toneelteksten; in de meeste gevallen is een interessante korting van toepassing. In het verslagjaar zijn in totaal 1118 aankoop-bestellingen geregistreerd, een toename van 104. Van de toneelteksten die het NCA zelf uitgeeft is van de volgende tekst een herdruk verschenen:

Dwaasheid heeft haar eigen recht- J. Patrick

AUTOMATISERING:

1. De databank DOK (studieboeken, tijdschriftartikelen, losbladige documentatie) De databank DOK groeide met 770 eenheden tot 2516 records.

De normale jaarlijkse groei bestaat dit jaar uit een betrekkelijk klein aantal (51) nieuwe studieboeken, verkregen door aankoop, ruil, schenking of recensie-exemplaren, alle artikelen uit de lopende jaargang van SKRIPT en een keuze van artikelen uit andere tijdschriften.

Die tijdschriften zijn Etcetera, Toneel Theatraal, Speltribune, Documenta en Podium voor theatertechniek.

Daarnaast komt incidenteel een artikel voor in tijdschriften van regionale centra of plaatselijke verenigingen. Ook zoekt de BIDOK actief naar artikelen in algemene literaire tijdschriften. Deze laatste groep tijdschriften wordt geraadpleegd in de openbare bibliotheek. Al deze incidentele artikelen komen terecht in de hangmappen op het betreffende onderwerp.

Ook in dit verslagjaar leverde de BIDOK uit deze databank het jaarregister voor SKRIPT.

Naast de normale jaarlijkse groei lopen nog twee projecten voor retrospectieve invoer. Uit de hier aanwezige oude jaargangen tijdschriften wordt een keuze gemaakt van op te nemen artikelen en uit de studiebibliotheek krijgen boeken met gebundelde artikelen een diepergaande ontsluiting.

De retrospectieve invoer van de hangmappen is in het verslagjaar afgerond.

2. De databank PRO (productie-documentatie)

Het aantal geregistreerde producties groeide met 1154 tot 4673. Hier is vrijwel geen sprake van retrospectieve invoer. Een enkele keer krijgt de BIDOK een lijst van gespeelde producties over een reeks van jaren, maar verreweg de meeste producties zijn recent.

Wat betreft het nuttig rendement van deze databank : in 1990 begint de oogst. Die oogst bestaat uit zelfgeschreven stukken en bewerkingen van bestaande teksten, welke de normale procedure doorlopen voor opname in de bibliotheek.

3. De databank REP (repertoire-teksten)

Ook deze databank is voortdurend in beweging:

- uitbreiding met 238 titels ; nu in totaal ongeveer 5500 titels.
- toevoegen nieuwe zoeksleutels
- uitbreiding zoekfunctie
- opname repertoire-teksten in anderstalige tijdschriften
- opname anderstalig repertoire in boekvorm
- het corrigeren van onjuiste gegevens

TOP-TIEN VAN GELEENDE TONEELTEKSTEN IN 1990:

1. Lieve god, ze draaien me dol- N. Simon 73x
2. Hooikoorts- N. Simon 70x
3. Zonder gekheid- A. Ayckbourn 70x
4. Vrouwen....geen probleem!!- W. Allen 60x
5. Vier kamers met tuin- J. Barillet en J. Gredy 59x
6. Bundel A. Strindberg 59x
7. Bed-kwartet- A. Ayckbourn 56x
8. Noem me geen mams- L. Elich 56x
9. Kom, doe eens wat- N. Simon 56x
10. Ik zie, ik zie wat jij niet ziet- N. Coward 53x

KORTE VOORUITBLIK:

De afdeling BIDOK bereidt een "personenbank" voor, waarin gegevens komen van spelers, regisseurs, theatermakers e.d.. Deze databank is met name van belang voor de in 1991 te ontwikkelen theatersport-activiteiten.

Er is een plan gemaakt om een video-collectie te starten. De reeds aanwezige "startcollectie" is geïnventariseerd, maar moet nog worden ontsloten in de geautomatiseerde catalogus. Het accent van deze collectie zal liggen op ondersteuning van diverse cursussen.

De afdeling BIDOK zal zich in de nabije toekomst gaan oriënteren op externe datacommunicatie. Hierbij gaan modem en fax een belangrijke rol spelen. Informatie-uitwisseling met andere theatercollecties zal met deze hulpmiddelen veel sneller en efficiënter verlopen dan via het schriftelijke interbibliothecaire leenverkeer. Met goede informatie-kanalen is het dubbelen van informatie-dragers minder noodzakelijk.

Hiermee kan de afdeling BIDOK zijn plek als centraal informatiepunt voor het amateurtheater versterken.

9.2. Scenografie/Studio (Proj.nr. 150)

LESSEN:

- Kadertraining Special Effects/Theatertechniek 12 dagdelen
docenten: Dan Rapaport en Henny van Schaik
plaats: Studio NCA Amersfoort

- Opleiding tot inspeciënt 29 dagdelen
docenten: Dan Rapaport en Annemiek Paulides
aantal ingeschreven cursisten: 12
aantal cursisten dat de cursus heeft afgerond: 10
aantal cursisten dat een certificaat heeft ontvangen: 6
plaats: Studio NCA Amersfoort

- Oriëntatiecursus regie scholieren- en jongerentheater in
Den Haag en in Almelo. Het onderdeel scenografie werd in
deze cursus in één avond behandeld.
docent: Dan Rapaport
plaats: Almelo 1 dagdeel
Den Haag 1 dagdeel

- Training regisseurs kindertheater
één demonstratie les scenografie werd door de afdeling
scenografie in het kader van deze cursus verzorgd.
docent: Dan Rapaport
plaats: Studio NCA Amersfoort 1 dagdeel

LESSEN VOOR PROVINCIALE TONEELCENTRA:

- LFA
lichttechniekcursus in het kader van het Raamleerplan Regie
docent: Dan Rapaport
plaats: Theater van het LFA in Sittard 4 dagdelen
- BCA
lichttechniekcursus in het kader van het Raamleerplan regie
docent: Dan Rapaport
plaats: Toneelcentrum BCA Tilburg 5 dagdelen
- ZCA
lichttechniekcursus in het kader van het Raamleerplan Regie
docent: Dan Rapaport
plaats: Vestzaktheater Vlissingen 6 dagdelen
- BCA
cursus theatertechniek (licht en geluid)
de afdeling scenografie verzorgde in deze cursus de
onderdelen licht en dramaturgie. Deze cursus loopt door in
1991.
docent: Dan Rapaport
plaats: Toneelcentrum BCA Tilburg 11 dagdelen
- BCA
Studiedag voor regisseurs over vormgeving
de afdeling scenografie verzorgde op deze dag een
minicursus lichtontwerpen.
docent: Dan Rapaport
plaats: Toneelcentrum BCA Tilburg 3 dagdelen

LESSEN AAN VERWANTE ORGANISATIES:

- Culturele Raad Gelderland
cursus theatertechniek voor dansdocenten
docent: Dan Rapaport
plaats: Studio NCA Amersfoort 4 dagdelen
- LCA (Landelijk Centrum voor de Amateurdans)
Minicursus lichtontwerpen op basis van een bestaande
choreografie
docent: Dan Rapaport
plaats: Theater van het Folkloristisch
Danstheater in Amsterdam 2 dagdelen
- LCA
Basiscursus lichttechniek
docent: Dan Rapaport
plaats: Studio NCA Amersfoort 4 dagdelen

- Theaterschool Kampen
cursus lichtontwerpen voor derde jaars
docent: Dan Rapaport
plaats: Theaterschool Kampen 4 dagdelen
- Theaterschool Kampen
cursus lichtontwerpen voor eerste jaars
docent: Dan Rapaport
plaats: Theaterschool Kampen 6 dagdelen
- Scapino in school
Cursus licht- en geluidstechniek toegespitst op het werken
met de lichtsets van Scapino in school
docent: Dan Rapaport
plaats: Studio NCA Amersfoort 8 dagdelen

STUDIO:

De studio is het afgelopen jaar voor diverse activiteiten gebruikt. De activiteiten zijn onderverdeeld naar cursussen en andere activiteiten; daarbij is aangegeven waarvoor de technische installatie nodig was.

Cursussen:

alleen gebruik van de ruimte:

- Cursus Kindertheater 14 dagdelen
(in één dagdeel is er wel apparatuur gebruikt)
- Cursus mise-en-scène 6 dagdelen

gebruik van ruimte en apparatuur:

- Kadertraining Special Effects/Theatertechniek 6 dagdelen
- Opleiding tot inspeciënt 29 dagdelen
- Cursus Scapino in school 8 dagdelen
- Basiskursus licht LCA 4 dagdelen
- Cursus theatertechniek voor de
Culturele Raad Gelderland 4 dagdelen

Andere activiteiten:

alleen gebruik van de ruimte:

- Amersfoortse Culturele Raad
repetities voor een voorstelling 12 dagdelen
- PAR-vergaderingen 4 dagdelen
- Verenigingsraad 4 dagdelen
- Diverse activiteiten (vooral vergaderingen) 5 dagdelen

gebruik van ruimte en apparatuur:

- repetities voorstelling 'de CID' 37 dagdelen
(voor een groot deel van deze repetities is was er geen apparatuur nodig. Pas in de laatste fase van het repetitieproces is er met apparatuur gewerkt.)
- Voorstelling 'Vechten met de CID' 3 dagdelen

AUDIO/VIDEOTHEEK:

Geluidsaanvragen:

In het totaal waren er in 1990 111 aanvragen voor opnamen van geluidseffecten. Twee van die aanvragen betroffen bandopnames. Er waren dus veel meer aanvragen voor cassetteopnames (109). Deze 111 geluidsaanvragen betroffen 1510 verschillende geluidseffecten. Per bandje/cassette werden er dus gemiddeld 13,6 geluiden opgenomen. De aanvragen varieerden tussen de 1 en de 61 geluiden.

Voor de NCA-jongerenproductie 'Vechten met de CID' heeft de audiotheek een geluidsband en twee cassettes gemaakt. Deze banden werden tijdens de voorstelling gebruikt.

Deze geluidsband wordt ook als voorbeeld-band gebruikt voor de theatertechniek cursussen.

Aanwinsten:

De Audiotheek is in 1990 uitgebreid met 220 geluidseffecten op een viertal CD's. Deze Franse effecten zijn van zeer hoge kwaliteit en zijn al vaak aan theatergroepen geleverd.

Naast deze uitbreiding met digitale effecten heeft de audiotheek ook een schenking ontvangen van 58 geluidsbanden met analoge geluidseffecten. Het is nog niet mogelijk om deze geluiden in de audiotheek op te nemen omdat de juiste apparatuur om deze banden over te zetten op een audio systeem met een indexcode ontbreekt (dit is noodzakelijk om de verschillende geluidseffecten te kunnen terugvinden).

ADVISING:

De advisering is in drieën te delen:

1. Advies bij de inrichting van theaters en als theaters te gebruiken ruimten
2. Advies bij de aanschaf van theatertechnische apparatuur
3. Advies in/bij het technisch realiseren van voorstellingen

Ad 1.

Dit soort adviezen bestaat over het algemeen uit één of meerdere bezoeken aan de betreffende locatie. Indien het theater of de multifunctionele ruimte nog gebouwd moet worden dan vinden er meestal één of meerdere gesprekken plaats met de bespelers of de architect. Mocht het nodig zijn dan wordt er hierna een schriftelijk advies gegeven met eventuele prijsindicaties.

In 1991 is er een viertal van dit soort adviezen gegeven:

- Advies voor het verbouwen en inrichten van een groot lokaal van een school tot een theater voor de LFA (Limburgse Federatie van Amateurtoneelverenigingen).

- Advies voor een aula van een nieuw te bouwen school in Ermelo. Deze aula moest tijdens de bouw worden voorbereid voor de inrichting als theater in een later stadium.
- Op verzoek van een theatergroep uit Wessem zijn de plannen voor het verbouwen en inrichten van een bestaand buurthuis kritisch bekeken.
- Advies voor de inrichting van een te bouwen theater in Woerden.

Ad 2.

Hierbij gaat het over het algemeen om amateurtheatergroepen die een lichtinstallatie of onderdelen van een technische installatie willen aanschaffen. Dit soort adviezen kunnen alleen telefonisch worden afgehandeld, of net als bij punt één bestaan uit een bezoek/gesprek en/of een schriftelijk theatertechnisch advies. De adviezen die alleen telefonisch worden afgewerkt betreffen altijd onderdelen van een installatie.

De telefonische adviezen zijn en worden niet geregistreerd. Naar schatting gaat het om een dertigtal adviezen.

Er zijn in het afgelopen jaar een viertal schriftelijke adviezen gegeven:

- Aanschaf lichtinstallatie voor de theatergroep 'Cultuur Verheft' in Voorhout
- Aanschaf lichtinstallatie voor een repetitie ruimte van het ZCA (Zeeuws Centrum voor het Amateurtheater)
- Aanschaf rookmachine voor het ZCA
- Aanschaf lichtinstallatie toneelvereniging Sieso

Ad.3

Deze adviezen kunnen uiteenlopen van het geven van directe informatie via de telefoon (b.v. het geven van adressen van verhuurbedrijven of het doorgeven van tips voor het maken van effecten of decoronderdelen) tot het maken van volledige geluids- en decorontwerpen.

De telefonische adviezen zijn niet geïnventariseerd, maar betreffen ongeveer een aantal van veertig à vijftig.

Bij de wat uitgebreidere adviezen gaat het om een drietal adviezen:

- Advies over het huren van zowel licht- als geluidsapparatuur bij een productie van de Waterlandse theaterprojecten.
- Advies voor het huren van licht- en geluidsapparatuur bij een openluchtproductie in Oudewater. Hierbij is ook contact gelegd tussen het verhuurbedrijf en de vereniging in Oudewater. Bij deze productie is ook advies gegeven bij het maken van het lichtontwerp.
- Een lichtontwerp voor een Utrechtse amateurvereniging.

9.3.: Auteursbegeleiding (Proj.nr. 326)

PROCEDURE

De schrijversbegeleiding houdt globaal in dat auteurs die hun manuscript ter beoordeling naar het NCA sturen, een schriftelijke beoordeling ontvangen. Een deel van de auteurs herschrijft het werk op basis van kritiek en aanbevelingen. De stukken die in eerste, tweede en soms derde of vierde instantie beoordeeld worden, krijgen een plaats in de NCA bibliotheek. Ze worden bovendien beschreven en besproken in de rubriek 'Nieuwe Oogst' van het theatertijdschrift SKRIPT. Aan een selectie wordt daarnaast nog in de Beschrijvende Catalogus van het NCA aandacht besteed.

Toneelstukken met het predikaat 'Nieuwe Oogst' krijgen voorrang bij de repertoire-advisering van de afdeling dramaturgie van het NCA.

Met de toneeluitgevers in Nederland zijn afspraken gemaakt over de uitgave van 'Nieuwe Oogst'.

SYSTEMATISCHE AANPAK AUTEURSBEGELEIDING

Vanuit de auteursbegeleiding is, binnen de grenzen van tijd en middelen, een systematische aanpak gegroeid voor wat betreft de ondersteuning van toneelschrijvers en het ontwikkelen van het toneelschrijven. Te weten:

1. Het aanbod van een workshop toneelschrijven onder leiding van Willem Jan Otten.
2. De ontwikkeling van een twee-jarige basiscursus toneelschrijven in samenwerking met het LOKV, Stichting SONAR en SKVE Eindhoven.
3. Geven van introductiecursus toneelschrijven.
4. Het initiatief tot het organiseren van provinciale toneelschrijfdagen.
5. Contacten met het professionele circuit. (Frascati, Theaterfestival Rotterdam, beroepsgezelschappen.)
6. Uitgave van toneelwerk bij de toneeluitgeverijen in Nederland c.q. mogelijkheden NCA-uitgaven.
7. Advisering in auteursrechtelijke kwesties.
8. Onderzoek naar de praktijk van het opvoeringsrecht.
9. Artikelen over toneelschrijven en toneelschrijvers in vakbladen.
10. Promotie van nieuw werk voor eenacterfestivals.
11. Promotie van het nieuwe repertoire in Vlaanderen via het Comité Amateurtheater België-Nederland (CABN).
12. Kontakten met SCRIPT+, een organisatie die schrijvers ondersteunt en een directe relatie heeft met het professionele theatercircuit.
13. Inhoudelijke bijdragen over toneelschrijven in het landelijk amateurtheaterfestival 1990.
14. Ontwikkeling van plannen voor een Nieuwe Oogst Festival.

CIJFERS

Van 1 januari 1990 tot 31 december 1990 werden 137 manuscripten ter beoordeling aangeboden. Daarvan werden 101 manuscripten van 59 auteurs nog in datzelfde jaar beoordeeld.

De geografische spreiding van die 59 auteurs zag er als volgt uit:

Noord-Holland	: 20%
Noord-Brabant	: 16%
Zuid-Holland	: 14%
Overijssel	: 7%
Limburg	: 7%
Gelderland	: 7%
Drenthe	: 7%
Groningen	: 5%
Utrecht	: 5%
Friesland	: 5%
Zeeland	: 3,5%
België	: 3,5%
Flevoland	: 0%

18 (18%) van de 101 manuscripten kregen in eerste instantie een positieve beoordeling.

Van de 83 negatief beoordeelde manuscripten, werden er in 1990 45 (54%) bewerkt teruggestuurd en opnieuw beoordeeld, waarvan 17 (37%) in tweede of derde instantie alsnog positief.

Alle 35 positief beoordeelde manuscripten zijn in de rubriek Nieuwe Oogst van het theatertijdschrift SKRIPT besproken.

Van de 59 auteurs reageerden er 57 (97%) telefonisch of schriftelijk naar aanleiding van de beoordeling.

TOEKOMST

De hoeveelheid ter beoordeling aangeboden manuscripten en auteurs is in 1990 met ruim 35% gegroeid. Op dit moment is er een aanbod van 96 stukken met het predikaat Nieuwe Oogst. Dat wil zeggen: voor het amateurtheater geschikte stukken, die zowel qua inhoud, stijl, genre, bezetting als duur een breed gebied bestrijken.

Amateurgezelschappen maken er gebruik van.

Bovendien is er per provincie, met Noord-Holland en Noord-Brabant voorop, een bestand toneelschrijvers aanwezig dat het ook mogelijk maakt adequaat te bemiddelen tussen auteurs en toneelgroepen die opdrachten willen verstrekken.

Exacte cijfers van de hoeveelheid stukken die door Toneeluitgeverijen zijn uitgegeven zijn op dit moment moeilijk te geven. Ten eerste worden meer en meer toneelstukken niet in boekvorm uitgegeven, maar in manuscriptvorm verveelvoudigd. Bovendien is het zo dat zogenaamde niet-commerciële werken vaak niet door de toneeluitgeverijen worden geaccepteerd.

In goed overleg tussen NCA en vertegenwoordigers van de Toneeluitgeverijen is de mogelijkheid voor het NCA geopend om, als de middelen het toelaten, zelf tot uitgave van Nieuwe Oogst over te gaan.

De in het jaarverslag van 1989 uitgesproken verwachting dat een investering als de auteursbegeleiding op niet al te lange termijn rendement op zou leveren naar de amateurtheaterverenigingen en tegelijkertijd bijdraagt aan het ontwikkelen van de toneelschrijfkunst in Nederland, is in 1990 bevestigd.

9.4. NCA-Jongerenproductie 'Vechten met de Cid' (Proj.nr. 330)

Op 3 november heeft het NCA de première uitgebracht van de door haar geproduceerde jongerentheaterproductie 'Vechten met de Cid'.

Uitgangspunt voor de door Henny van Schaik geschreven tekst vormde het 17e eeuwse 'Le Cid' van de Franse schrijver Pierre Corneille. Corneille schreef over middeleeuwse Spaanse trots, waarbij geliefden niet met elkaar konden trouwen, wanneer de familie-eer aangetast was of wanneer er adellijke standsverschillen in de weg stonden. Het toneelstuk 'Vechten met de Cid' gaat over de aversie tegen deze thematiek.

Een groep jongeren van nu repeteert in de aula 'le Cid' voor de jaarlijkse toneeluitvoering. Maar de eigen verliefdheden, jaloezieën en teleurstellingen van de leerlingen beginnen gedeeltelijk parallel te lopen met die van hun personages. Dan blijkt dat de belemmerende normen uit de tijd van 'Le Cid' wel verschoven, maar niet verdwenen zijn.

'Vechten met de Cid' werd gespeeld door zeven scholieren in de leeftijd tussen 13 en 18 jaar, die geselecteerd waren uit diverse jeugdtheaterscholen in Nederland, waaronder de Vooropleiding Theater in Groningen en Mirakel in Amersfoort: Halina Reijn, Leonie Los, Lotte Kingma, Hefziba ten Brink, Harmen Zijp, Ronald Sniijders en Michael van der Wiel.

Het productieteam werd gevormd door de NCA-medewerkers:

Maarten Kneepkens (regie), Diane Nijweide (productie) en Dan Rapaport (lichtontwerp). Het toneelbeeld is ontworpen door Frits Jansma en uitvoerend technicus was Alec Dijkshoorn.

Er is door de betrokkenen een groot aantal weekends gerepeteerd, evenals in een aantal schoolvakanties, met een grote inzet.

Het NCA heeft deze productie uitgebracht als onderzoek naar de verhouding tussen theaterklassiekers en jongeren van nu. Ook is de voorstelling ontwikkeld om voorgedragen te worden voor buitenlandse festivals. Alle inhoudelijke elementen waren niet alleen in tekst, maar ook in spel gevisualiseerd.

De voorstelling was uitgenodigd te komen spelen op het Internationaal jongerentheaterfestival in Moskou, dat begin januari 1991 plaats zou vinden. Door het niet honoreren van reiskosten-subsidie door het Ministerie van WVC, moest eind 1990 de beslissing genomen worden de groep niet uit te zenden.

Bij de voorstelling is didactisch werkmateriaal ontwikkeld, dat -ook los van de voorstelling- een beeld geeft van wat er komt kijken bij een dergelijke manier van werken.

Met name begeleiders van scholierentheater zullen van dit werkmateriaal veel plezier hebben bij het voorbereiden van eigen voorstellingen.

9.5. Festival Amateurtheater NCA/Engelenbak

Over de voorgeschiedenis, de doelstelling, de organisatie en de selectie van het eerste NCA/Engelenbak Amateurtheater Festival is een verslag verschenen. Uit dit verslag volgt hieronder een kleine samenvatting.

Voorgeschiedenis:

Het idee om te komen tot een landelijk festival van amateurtheater-groepen is niet nieuw. Sinds de vijftiger jaren kent ons land het hernieuwde 'Landjuweel', dat op basis van een landelijk gespreide selectie een zestal amateurtheatergroepen naar de finale bracht.

In de jaren tachtig werd competitie, na eerst enkele decennia te zijn afgewezen, weer als een positieve stimulans ervaren.

Deze positieve reactie van het amateurtheaterveld heeft het NCA doen zoeken naar een nieuwe formule. Het contact met het professioneel begeleide Amsterdamse theater De Engelenbak lag voor de hand en kwam tot stand met de bedoeling een gezamenlijk festival voor het Nederlandstalig amateurtheater te organiseren.

Dit resulteerde in een wederzijdse intentieverklaring tot samenwerking en een gezamenlijke subsidie-aanvraag voor dit festival bij het Ministerie van WVC.

Doelstelling:

De doelstelling van het Festival Amateurtheater is trachten een aantal van de beste amateurtheaterproducties in een festival bijeen te brengen en een jury te laten bepalen wat 'de beste' voorstelling van het afgelopen seizoen is geweest. De winnaar van het festival zal vervolgens een aantal voorstellingen in het land spelen.

Het beoogde effect van een dergelijk festival, en in het bijzonder wanneer het jaarlijks zou worden herhaald, is meervoudig:

1. Genomineerd worden voor het festival betekent op enig moment tot de top van het amateurtheater behoren; beoordeeld worden door een voor het nomineren ingestelde selectiecommissie betekent voor een amateurtheatergroep dat het naar een landelijke kwaliteitsnorm wordt beoordeeld; in veel gevallen zal dit bijdragen tot het streven naar kwalitatief betere voorstellingen door een deel van het amateurtheater.
2. De procedure van selecteren en nomineren geeft de organisatoren van het festival een beter zicht op de ontwikkelingen welke zich binnen het amateurtheater voordoen; dit geeft De Engelenbak de mogelijkheid hier programmatisch en het NCA de mogelijkheid hier beter beleidsmatig op te reageren.
3. Publiek en pers ervaren dat amateurtheater wel degelijk kwalitatief hoogwaardig amateurtheater kan opleveren.
4. Door de voorstellingen binnen het festival af te wisselen met talkshows e.d. wordt de ontmoetingsformule van het festival voor spelers, theatermakers en belangstellenden vergroot.

De selectie:

Met betrekking tot de maatstaven voor de selectie van voorstellingen stond voorop de kwaliteit van de voorstelling, daarnaast de coherentie van het geheel aan elementen waaruit een voorstelling is opgebouwd. De geografische spreiding is in het geheel niet van invloed geweest op de keuze van de genomineerde voorstellingen.

De selectiecommissie bestond uit twee vertegenwoordigers van elk van de organiserende partijen. Van Theater De Engelenbak waren dat directeur Pia van den Berg en dramaturg Ben Lansink, van het NCA artistiek leider Henny van Schaik en de hiervoor tijdelijk aangetrokken dramaturg Peter van de Gruiter. De leden van de commissie bezochten in totaal ruim veertig voorstellingen in Nederland en Vlaanderen.

Het gehele programma van het festival is uitgevoerd zoals gepland. Over het algemeen hebben de voorstellingen redelijke publieksaantallen getrokken, met een totaal van een kleine twaalfhonderd bezoekers.

Gedurende het festival zijn er drie talkshows gehouden, onder leiding van Hein Jansen: over Scenografie, Amateurtheater en Repertoire-ontwikkeling en Spelregie met amateuracteurs.

De oorspronkelijke jury die was benaderd om een oordeel te geven over de zes genomineerde voorstellingen bestond uit drie personen: Jan Kassies (voorzitter), Marcelle Meuleman en Willem Jan Otten. Omdat Willem Jan Otten op het laatste moment verhinderd bleek, trad in zijn plaats toneeladviseur Jaap Postma uit Groningen.

Zoals in hoofdstuk VI, 6.2 reeds beschreven, besloot de jury 'Meidagen' van Dick van den Heuvel door Toneelgroep Toetssteen uit Amsterdam de eerste prijs toe te kennen en 'Ziekte die jeugd heet' door toneelgroep ARS uit Hilversum een tweede prijs, vanwege de bijzondere prestatie.

De eerste prijs bestond uit een geldbedrag van 10.000 gulden, beschikbaar gesteld door de Centrale Volksbank. Deze werd uitgereikt door de heer J. Bötcher van de CVB, die toezegde dat gedurende de komende twee festivals deze prijs door de CVB beschikbaar zal worden gesteld. Bovendien zou de eersteprijs-winnaar een toernooi aangeboden krijgen langs Nederlandse theaters.

De tweede prijs bestond uit een geldbedrag van 5.000 gulden, spontaan beschikbaar gesteld door het Instituut voor Theateronderzoek.

Conclusies:

Hoewel met een kleine twaalfhonderd bezoekers voor twee maal zes voorstellingen en drie talkshows niet slecht is gescord, mag worden verwacht dat bij herhaling van het festival de betekenis ervan voor het amateurtheater zal toenemen. Sfeer, ambiance en publieke respons hebben intussen de organisatoren doen besluiten er naar te streven van dit festival een traditie te maken.

Met betrekking tot de selectie kan opgemerkt worden dat een aantal genomineerde groepen niet in staat is gebleken de geconstateerde kwaliteit ten tijde van de selectie tot in het nieuwe seizoen te handhaven. Ongetwijfeld heeft hierbij de zomervakantie en daarmee het stilleggen van het 'bijhouden' van de voorstelling een belangrijke rol gespeeld.

Dit is voor de festival-organisatie aanleiding geweest een volgend seizoen niet aan het begin, maar aan het einde van het (theater)seizoen te organiseren.

Bij de organisatie van een volgend festival zal aandacht worden geschonken aan goede afspraken over verdeling van taken en verantwoordelijkheden, gezien de verschillen in structuur en werkwijze van beide organisaties.

Met betrekking tot de programmering zou moeten worden overwogen of een meer compacte planning over een kortere periode, in plaats van een volle week, niet het 'alles-willen-zien zou stimuleren. Ook is gebleken dat het programmeren van talkshows in combinatie (kort voor of na) met voorstellingen een betere publieksrespons oplevert.

Allemaal conclusies derhalve, die hooguit een nog beter volgend festival kunnen opleveren.

9.6. Workshops Dramaschrijven o.l.v. Willem Jan Otten

De workshops toneelschrijven die het NCA van november 1989 tot april 1990 en van september 1990 tot januari 1991 aanbood, lagen in het verlengde van de reguliere auteursbegeleiding.

Binnen het tijdsbudget van die auteursbegeleiding is het onmogelijk de toneelschrijver intensief individueel te ondersteunen. Daarvoor is een speciaal kader nodig waarbinnen gevorderde schrijvers van gelijkwaardig niveau kunnen werken.

Willem Jan Otten, zelf o.a. toneelschrijver en ervaren in het geven van cursussen toneelschrijven, werd bereid gevonden de workshops bij het NCA te begeleiden.

Omdat er voor de eerste cursus maximaal 12 en voor de tweede maximaal 8 deelnemers konden worden toegelaten en een bepaald niveau voorwaarde voor deelneming was, werd er een selectie gemaakt op grond van een tweeledige schrijfo opdracht:

a) Schrijf een dialoog van maximaal één A-4 die begint met de zin: "Waar ken ik u van?"

b) Beschrijf op een half A-4 de mooiste scène die u ooit gezien heeft.

Behalve de kwaliteit van de opdracht, was de voorkennis over eerder werk van de deelnemers een belangrijk criterium.

Vijftien van de twintig deelnemers hadden eerder werk ter beoordeling naar het NCA gestuurd.

De uiteindelijk geselecteerde deelnemers kwamen uit alle delen van het land.

WERKWIJZE

De werkwijze was voor beide cursussen nagenoeg hetzelfde. In principe waren acht bijeenkomsten gepland met de mogelijkheid naar tien uit te lopen. In beide cursussen kwam men negen keer bij elkaar. De aanpak van Willem Jan Otten was sterk gericht op de techniek, de basisprincipes van het schrijven.

Er werd niet vertrokken vanuit dramaturgische theorieën of analysemodellen, maar vanuit de praktijk van het schrijven.

Aan de hand van opdrachten, waarvan de bedoeling was steeds een nieuw basisprincipe of een combinatie van basisprincipes te onderzoeken en zo een dramatisch bewustzijn bij de deelnemers te ontwikkelen, werden elke keer korte scènes van hooguit twee pagina's geschreven die vervolgens op de bijeenkomst aan een kritisch oordeel werden onderworpen. De opdrachten waren zodanig gesteld dat iedere schrijver ruimte had voor het toepassen van een eigen stijl, keuze van een onderwerp of personages. Hoewel dat een kleurrijk scala aan scènes opleverde, leidde de gedetailleerde en zeer ter zake kritiek op die scènes steeds naar de toepassing van basisprincipes die voor elke toneelschrijver, onafhankelijk van genre of stijl, gelden.

Dat werken van een "micro-niveau" naar een "macro-niveau" zorgde ervoor dat de deelnemers :

- a) in staat waren hout snijdende kritiek te leveren op elkaars werk;
- b) zich bewust werden van de waarde van kritiek voor de ontwikkeling van hun eigen schrijfp praktijk;
- c) doordrongen raakten van de waarde van de toneelschrijfprincipes;
- d) de essentie van die principes ook bij (her)schrijven konden toepassen.

DE BASISPRINCIPES

Centraal in Willem Jan Otten's visie op toneelschrijven staat het begrip: "De beweging het personage in."

"De beweging het personage in" kan omschreven worden als het manipuleren van de aandacht van de toeschouwer voor een personage door bepaalde kennis van de situatie een extra spanning te geven. De beweging het personage in kan ontstaan doordat op belangrijke momenten in een stuk de informatie die het publiek heeft en de informatie die personages hebben niet gelijk lopen.

Een toneelstuk bestaat uit een keten van dat soort bewegingen. Het is de taak van de toneelschrijver zijn informatie zo te organiseren dat de bewegingen ontstaan en samen een boeiend toneelstuk vormen.

Toneelschrijfprincipes:

- De uitgestelde mededeling
- Het gebruik van ondertekst.
- Dosereren van informatie die het een personage op het toneel moeilijk maakt een geheim te bewaren.
- De goed voorbereide opkomst van een personage.
- Het einde van een scène, een climax, heeft tijdens het schrijven gevolgen voor het voorafgaande. Herschrijven met kennis van de feitelijke afloop.
- De invloed van een personage op het gedrag van anderen bij aanwezigheid en bij afwezigheid. De vertaling van "de macht" die personages op elkaar uitoefenen in handeling en dialoog.
- De toepassing van principes die in het voorafgaande aan de orde zijn geweest.
- Het uitdelen, incasseren en verwerken van psychische klappen.

EVALUATIE

Uit de evaluaties na afloop van beide cursussen bleek dat iedereen de bijeenkomsten door de aard van de opdrachten en de manier van behandeling zeer waardevol en leerzaam gevonden had. De in opdracht geschreven scènes, zijn in feite essentiële passages van toneelstukken.

De uiterst positieve reacties rechtvaardigen het voornemen om in de toekomst de cursus te blijven aanbieden.

9.7. Kindertheater algemeen

Wegens bezuinigingen is in 1990 het budget voor het kindertheaterproject gehalveerd. Dit heeft geresulteerd in het feit dat de kindertheatermedewerker Maarten Kneepkens structureel van twee dagen per week terug ging naar een dag per week. Om toch een aantal zaken mbt het kinder- en jeugdtheater doorgang te kunnen laten vinden is besloten om de medewerker voor sommige werkzaamheden op freelance basis aan te trekken.

INVENTARISATIE EN ADVISERING

De inventarisatie van kindertheateractiviteiten is verder aan- gevuld. Regelmatig komt er nieuwe informatie binnen die verwerkt wordt in het bestand. Er is door leden en niet-leden van het NCA veelvuldig gebruik gemaakt van de inventarisatie. De verstrekte informatie varieerde van het doorgeven van adressen, tot het informeren over inhoudelijke zaken.

Advisering heeft hoofdzakelijk telefonisch plaats gevonden. De aard van de adviezen is zeer divers geweest. In het totaal is er een dertigtal adviezen verstrekt. Door de beperking in tijd is het nauwelijks mogelijk geweest om "het land in te gaan" en nieuwe contacten te leggen, ter plekke te kijken en te adviseren en reeds bestaande contacten aan te halen.

TRAINING REGISSEURS KINDERTHEATER

De jaarlijkse training van kindertheater-regisseurs is een oriënterende basiscursus, die de deelnemers na afloop in staat stelt om: hun visie op kindertheater te verwoorden; het proces te starten dat leidt tot een korte spelpresentatie; het begeleiden van een spelpresentatie die uitgaat van beweging; het begeleiden van een spelpresentatie die uitgaat van ideeën van kinderen; hun attitude af te stemmen op het werken met kinderen; een elementaire spelregie te geven; een handelingsanalyse toe te passen op een jeugd-toneelstuk; een jeugdboek te selecteren op geschiktheid voor toneel; een jeugdboek te 'analyseren' en te 'vertalen' naar toneel; een elementair technisch gesprek te voeren met een belichter en een organisatie- en productiestructuur voor een productie op te zetten en te begeleiden.

Voor verdere informatie verwijzen we de lezer naar het verslag van het kindertheaterproject.

X: BIJLAGEN

10.1. Bijlage 1: Onderscheidingen (Proj.nr. 223)

In de loop van het verslagjaar heeft het NCA-bestuur 155 onderscheidingen uitgereikt. Aan 102 personen werd het Zilveren NCA-insigne uitgereikt, aan 46 personen het Gouden NCA-insigne. In het NCA-ereregister werden 5 personen ingeschreven. De Zilveren rederijkersspeld werd twee maal toegekend.

ZILVEREN INSIGNE

Mevrouw P. Hermkens-Van de Vossenberg (Toneelvereniging De Kern, Handel)
Mevrouw M. de Bode (Toneelvereniging St Genesius, Helmond)
Mevrouw T. van Gennep (Toneelvereniging VZOD, Rotterdam)
Mevrouw E. de Riemer (Toneelvereniging Wessanen, Wormer)
Mevrouw A. Doornbosch (Toneelvereniging Wessanen, Wormer)
Mevrouw H. Boelhouwer (Toneelvereniging 't Voetlicht, IJmuiden)
Mevrouw A.G.A. van de Veer (Toneelvereniging Deo et Arti, Eemnes)
Mevrouw R. van Veghel (Toneelvereniging Kunst naar Kracht, Hoorn)
Mevrouw J. Klompmaker (Toneelvereniging Ars, Hilversum)
Mevrouw S. Huynen-Rouvroye (Toneelvereniging Schin op Planken, Schin op Geul)
Mevrouw Meekels (Toneelvereniging Voor 't Voetlicht, Puth)
Mevrouw F. Niemeijer-Veldhuis (Toneelvereniging Thalia, Aalten)
Mevrouw H.J.M. Wijkamp-Ten Barge (Toneelvereniging Thalia, Aalten)
Mevrouw A. Bendien (Toneelgroep Voorschoten, Voorschoten)
Mevrouw B. van Weenen (Toneelgroep Voorschoten, Voorschoten)
Mevrouw T. Voorendt-Körner (Toneelvereniging Elckerlyc, Geldermalsen)
Mevrouw T. Hunting-Jansen (Toneelvereniging Margriet, Braamt)
Mevrouw G. Twint (Toneelvereniging Benedictus, De Rijp)
Mevrouw R. Goossens (Toneelvereniging Vondel, Schinveld)
Mevrouw E. Mathissen-Thoen (Toneelvereniging Vondel, Schinveld)
Mevrouw A. Stürtz-Jacobs (Toneelvereniging Vondel, Schinveld)
Mevrouw S. Langendoen (Toneelvereniging Gunda, Hellevoetsluis)
Mevrouw L. Kruisselbrink-Oonk (Toneelvereniging Kusnt en Vriendschap, Corle)
Mevrouw L. Steins-Pepels (Toneelgroep Kraonkel, Geleen)
Mevrouw L. Gorter (Toneelvereniging Genesius, Haarlem)
Mevrouw A. Smit (Toneelvereniging Genesius, Haarlem)
Mevrouw T. Schoonen (Toneelvereniging Moerdijk, Zevenbergen)
Mevrouw M.G. Block-Van Etten (Toneelvereniging Altovi, Vinkeveen)
Mevrouw C.A.J. Liesveld-Haastrecht (Toneelvereniging Altovi, Vinkeveen)
Mevrouw M. Verdel-Hoogeboom (Toneelvereniging St. Theodulfus, Oude Wetering)
Mevrouw L. Hoogeboom-Vd Hoorn (Toneelvereniging St. Theodulfus, Oude Wetering)
Mevrouw C. Zoet-De Jeu (Toneelvereniging St. Theodulfus, Oude Wetering)
Mevrouw J. Dirksen-Van Daelen (Rederijderskamer Alberdingk Thijm, Haarlem)
Mevrouw A. Odekerken-Zeegers (Toneelvereniging De Vriedenkring, Vilt)
Mevrouw J. Kleeven-Lemmen (Toneelvereniging Crescendo, Someren)
Mevrouw M. Basten (Toneelvereniging Ghesellen van St. Maerten, Cuyk)
Mevrouw M. van Stiphout (Toneelvereniging Ghesellen van St. Maerten, Cuyk)

Mevrouw J. Bierens-Theeuws (Toneelvereniging Abele Spel, Bergeijk)
 Mevrouw T. Groot-De Wilde (Toneelvereniging Kunst na Arbeid, Anna Paulowna)
 Mevrouw N. Sassen-Jonkers (Stichting Toneelgroep Reuver, Reuver)
 Mevrouw J. van Uum-Ebbing (Dr. Alphons Ariëns, 's Heerenberg)
 Mevrouw T. van der Put (Toneelvereniging Helvetia, Hellevoetsluis)
 Mevrouw R. Kamperman (Toneelvereniging Micro, Dieren)
 Mevrouw J. Bucker (Toneelvereniging Micro, Dieren)
 Mevrouw van Schinkel-Booy (Toneelvereniging Steeds Voorwaarts, Krommeniedijk)
 Mevrouw R. Leoni (Nieuw Hoofdstad Toneel, Amsterdam)
 Mevrouw A. van Putten (Theatergroep De Cule, Culemborg)
 Mevrouw G. van Klarenbeek-Tellegen (Theatergroep De Cule, Culemborg)
 Mevrouw M.C. de Wit-Hoogland (Toneelvereniging D.D.V., Wogmeer)
 Mevrouw R. Meijering (Toneelvereniging T.A.G.O., Stadskanaal)
 Mevrouw S. Döbken (Toneelvereniging T.A.G.O., Stadskanaal)
 Mevrouw J. Bolks (Toneelgroep De Rederijkers, Dedemsvaart)
 Mevrouw A.A.S. Kwak-Briggeman (Toneelvereniging De Burchtspelers, Oostvoorne)
 Mevrouw J. Kimmels (Toneelvereniging Ons Genoegen, Winterswijk)
 Mevrouw L. Ansems-Van Beek (Toneelvereniging Masker, Tilburg)
 Mevrouw L. Verbeek-Zijlmans (Marilde Toneel, Veldhoven)
 Mevrouw H. Jansen-De Ruiters (Toneelgroep De Kern, Zeist)
 Mevrouw J.C. van Maan-van Buren (Rederijkerskamer Jan Nieuwenhuysen, Lekkerkerk)
 Mevrouw A. van den Nieuwendijk (Toneelvereniging Elckerlyc, Sassenheim)
 Mevrouw N. Haegens-Pouwels (Toneelvereniging Comedia, Leunen)
 Mevrouw T. Boereboom-Van Opijnen (Toneelvereniging Die Kleyne Luyden, Zaltbommel)
 De heer P.S.G. Koopmans (Toneelvereniging Tavenu, Meppel)
 De heer B. Commandeur (Toneelvereniging Benedictus, De Rijp)
 De heer J. Violet - postuum uitgereikt (Toneelvereniging JJ Cremer, Haarlem)
 De heer J. Haegens (Toneelvereniging Comedia, Leunen)
 De heer W. Konings (Toneelvereniging Ons Genoegen, Winterswijk)
 De heer J. Hendrix (Toneelvereniging Ernst en Humor, Swolgen)
 De heer A.H.J. Wichers-Schreur (Toneelvereniging Ars Longa, Heeten)
 De heer T. van de Ven (Toneelvereniging De Kern, Handel)
 De heer B. de Bode (Toneelvereniging St Genesius, Helmond)
 De heer A.G.M. den Ouden (Con Amore Musica, Hoogland)
 De heer J.P.H. van der Grift (Con Amore Musica, Hoogland)
 De heer G. van Loon (Kunst na Arbeid, Hillegom)
 De heer J. Dekker (Toneelgroep De Rederijkers, Dedemsvaart)
 De heer G. Bendien (Toneelgroep Voorschoten, Voorschoten)
 De heer B. Wouters (Toneelvereniging Vondel, Hilvarenbeek)
 De heer J. Remie (Baardwijks Toneel, Waalwijk)
 De heer L. Groenendaal (Kaatsheuvels Volkstoneel, Kaatsheuvel)
 De heer T. van Rooy (Marilde Toneel, Veldhoven)
 De heer F. Ansems (Toneelvereniging Masker, Tilburg)
 De heer J. Hendriks (Toneelvereniging Excelsior, Stolwijk)
 De heer N.J. Berkelaar (Toneelvereniging Thalia, Aalten)
 De heer J. Kamps (Toneelvereniging Voor 't Voetlicht, Puth)

De heer P. de Leeuw (Toneelvereniging St. Joseph, Oud Vossemeer)
 De heer A. Bolks (Toneelgroep De Rederijkers, Dedemsvaart)
 De heer A. Drok (Toneelvereniging De Toutenburghers, Vollenhove)
 De heer H. Vruwink (Toneelvereniging Oefening Baart Kunst, Miste)
 De heer S. Kalverboer (Toneelvereniging 't Viooltje, Hensbroek)
 De heer D. Bucker (Toneelvereniging Micro, Dieren)
 De heer H. Koning (Toneelvereniging Genesisus, Zeist)
 De heer F. Kremers (Toneelvereniging Ernst en Luim, Nijmegen)
 De heer T. Verhoeff (Toneelvereniging De Vriendenkring, Volkel)
 De heer T. van Beek (Toneelvereniging Trammelant bv, Breda)
 De heer J. Beerens (Toneelvereniging St. Pancratius, Hoogeloon)
 De heer H. Alink (Toneelvereniging Ons Genoegen, Diepenheim)
 De heer H. Smit (Toneelvereniging Genesisus, Haarlem)
 De heer J. Verhees (Toneelvereniging Abele Spel, Bergeijk)
 De heer P. Storken (Toneelgroep Kraonkel, Geleen)
 De heer A. Huurman (Toneelvereniging Genesisus, Haarlem)
 De heer W. Verrijs (Toneelvereniging Abele Spel, Bergeijk)
 De heer T. Groot (Toneelvereniging Kunst na Arbeid, Anna Paulowna)
 De heer P. Gorter (Toneelvereniging Genesisus, Haarlem)

GOUDEN INSIGNE

Mevrouw Y. Verbeen-Zuidijk (Toneelvereniging De Kunstvrienden, Goes)
 Mevrouw T. van Vredem-Bijkerk (Toneelvereniging De Kunstvrienden, Goes)
 Mevrouw D. Teer (Toneelvereniging A.T.G., Assendelft)
 Mevrouw J.F. Heemskerk-Vd Voorn (Toneelvereniging ODI, Noordwijkerhout)
 Mevrouw J.G. van Duren-Esselink (Toneelvereniging Oefening Baart Kunst, Miste)
 Mevrouw D.W. de Roos-Hesselink (Toneelvereniging Oefening Baart Kunst, Miste)
 Mevrouw J. Brandsen (Westwouds Vriendenkring, Westwoud)
 Mevrouw A. Immerzeel (Toneelvereniging Elckerlyc, Sassenheim)
 Mevrouw R.J.J. Hulkenberg-Ram (Toneelvereniging Willem de Zwijger, Naarden)
 Mevrouw C.W. Benschop (Toneelvereniging Tovendem, De Meern)
 Mevrouw B. van Balen Blanken-Vijzelaar (Toneelvereniging Kunst na Arbeid, Anna Paulowna)
 Mevrouw G. van Duin-De Boer (Toneelvereniging Kunst na Arbeid, Anna Paulowna)
 Mevrouw G. van Halm (Toneelvereniging Kudelstaart, Kudelstaart)
 Mevrouw F. vd Hoff-Hartzuiker (Toneelvereniging Ernst en Luim, Nijmegen)
 De heer H. van Gorp (Toneelvereniging De Grenswachters, Luykgestel)
 De heer G. de Roo (Nieuw Eindhovens Toneel, Eindhoven)
 De heer D. Bosman (Rederijkerskamer Ons Genoegen, Leek)
 De heer K. Barsingerhorn (Toneelvereniging Herleving, Westzaan)
 De heer L. Heerschap (Comedia de la Nioz, Den Burg)
 De heer T. Sleenhoff (Toneelvereniging D.V.S.G., Waalwijk)
 De heer C. Elzackers (Toneelvereniging Merijntje Gijzen, Bergen op Zoom)
 De heer G. Thijssen (Toneelvereniging Ernst en Humor, Swolgen)
 De heer P. van der Zwet (Toneelvereniging Elckerlyc, Sassenheim)
 De heer L. Thijssen (Toneelvereniging Ernst en Humor, Swolgen)
 De heer P. Hendrix (Toneelvereniging Ernst en Humor, Swolgen)
 De heer L. Schuerman (Toneelvereniging De Kunstvrienden, Goes)

De heer P.J. Temmerman (Toneelvereniging De Kunstvrienden, Goes)
 De heer H. Blezer (Toneelvereniging Onder Ons, Wijlre)
 De heer P. van Promeren (Toneelvereniging Onder Ons, Wijlre)
 De heer J. Savelberg (Toneelvereniging Onder Ons, Wijlre)
 De heer G. Slot (Toneelgroep Wessanen, Wormer)
 De heer P. Gans (Toneelvereniging Hierna Beter, Oostzaan)
 De heer Z. Hendriks (Toneelvereniging Vondel, Schinveld)
 De heer J. Jannink (R.K. Toneelvereniging Nut en Genoegen, Nijverdal)
 De heer P. Smit (Toneelvereniging Benedictus, De Rijp)
 De heer G.H. Kloosterboer (Toneelvereniging Tempo Wesepe, Wesepe)
 De heer P.C. Heeneman (Toneelvereniging Reyerood, Rotterdam)
 De heer W.J. Heemskerk (Toneelvereniging ODI, Noordwijkerhout)
 De heer F. Veerman (Toneelvereniging D.E.N.E.G., Westwoud)
 De heer F. Haagmans (Toneelvereniging Voor 't Voetlicht, Puth)
 De heer W. Litjens (Toneelvereniging Voor 't Voetlicht, Puth)
 De heer A. Bakker (Toneelvereniging Inter Nos, Sliedrecht)
 De heer N. Kroon (Toneelvereniging Inter Nos, Sliedrecht)
 De heer J.M. Spaans (Purmerender Stadstoneel, Purmerend)
 De heer P. Driessen (Toneelvereniging Setovera, Sevenum)
 De heer A. de Wit (Toneelvereniging De Klimmende Leeuw, Barendrecht)

ERE-REGISTER

De heer J. Rouvroij (Toneelvereniging De Vriendenkring, Vilt)
 De heer G. Odekerken (Toneelvereniging De Vriendenkring, Vilt)
 De heer T. Sleenhoff (Toneelvereniging D.V.S.G., Waalwijk)
 De heer G. Thijssen (Toneelvereniging Ernst en Humor, Swolgen)
 De heer B. Cuenen (Toneelvereniging De Vriendenkring, Amby)

VERENIGINGSONDERSCHIEDING 25 JAAR

Toneelvereniging Souvenir des Montagnards, Goirle

VERENIGINGSONDERSCHIEDING 50 JAAR

Toneelvereniging De Vriendenkring, Vilt
 Toneelvereniging Ernst en Humor, Swolgen

VERENIGINGSONDERSCHIEDING 100 JAAR

Rederijerskamer Alberdingk Thijm, Haarlem

ZILVEREN REDERIJERSSPELD

De heer J. Baan, Rotterdam
 Mevrouw B. Notten, Tiel

10.2. Bijlage 2: Overzicht ledenbestand 1990

10.2. Bijlage 2: Overzicht ledenbestand 1990

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

LEDENINDEX: toneelverenigingen

centrum		basisjaar = index 100										
		1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
groningen:	aantal	47	46	52	61	66	65	56	47	44	52	49
	index	100	98	111	130	140	138	119	100	94	111	104
friesland:	aantal	24	23	25	25	21	21	18	13	16	14	15
	index	100	96	104	104	88	88	75	54	67	58	63
drente:	aantal	41	43	39	34	33	28	25	25	21	25	26
	index	100	105	95	83	80	68	61	61	51	61	63
overijssel:	aantal	75	90	94	87	92	95	82	78	79	79	79
	index	100	120	125	116	123	127	109	104	105	105	105
gelderland:	aantal	134	137	134	130	131	140	126	129	129	143	144
	index	100	102	100	97	98	104	94	96	96	107	107
utrecht:	aantal	64	60	61	67	72	68	67	66	65	64	65
	index	100	94	95	105	113	106	105	103	102	100	102
n.holland:	aantal	183	188	198	195	199	194	156	148	150	159	171
	index	100	103	108	107	109	106	85	81	82	87	93
z.holland:	aantal	104	112	107	107	116	113	110	106	104	117	120
	index	100	108	103	103	112	109	106	102	100	113	115
zeeland:	aantal	28	34	36	37	36	33	32	29	32	39	40
	index	100	121	129	132	129	118	114	104	114	139	143
n.brabant:	aantal	187	203	216	212	212	221	223	241	251	264	268
	index	100	109	116	113	113	118	119	129	134	141	143
limburg:	aantal	70	73	83	90	94	105	110	112	115	117	116
	index	100	104	119	129	134	150	157	160	164	167	166
amsterdam:	aantal	57	57	60	63	62	58	55	51	51	55	57
	index	100	100	105	111	109	102	96	89	89	96	100
rotterdam:	aantal	22	25	31	28	30	29	36	32	32	25	21
	index	100	114	141	127	136	132	164	145	145	114	95
den haag:	aantal	40	40	39	40	39	38	37	34	33	34	34
	index	100	100	98	100	98	95	93	85	83	85	85
I.F.A.T.:	aantal	145	150	145	150	150	150	139	0	0	0	0
	index	100	103	100	103	103	103	96	0	0	0	0
buitenland:	aantal	17	12	13	11	11	10	9	6	6	3	3
	index	100	71	76	65	65	59	53	35	35	18	18
Totaal aantal		1238	1293	1333	1337	1364	1368	1281	1117	1128	1190	1208
index		100	104	108	108	110	111	103	90	91	96	98

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

LEDENINDEX: overige organisaties

centrum		basisjaar = index 100										
		1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
groningen:	aantal	3	3	3	3	1	2	2	2	1	1	2
	index	100	100	100	100	33	67	67	67	33	33	67
friesland:	aantal	4	5	4	7	8	8	6	5	5	2	2
	index	100	125	100	175	200	200	150	125	125	50	50
drente:	aantal	5	4	3	2	1	1	1	1	2	2	2
	index	100	80	60	40	20	20	20	20	40	40	40
overijssel:	aantal	4	4	5	4	4	5	4	2	3	2	3
	index	100	100	125	100	100	125	100	50	75	50	75
gelderland:	aantal	10	9	7	7	8	9	6	5	5	7	5
	index	100	90	70	70	80	90	60	50	50	70	50
utrecht:	aantal	9	11	14	10	9	12	7	3	2	4	4
	index	100	122	156	111	100	133	78	33	22	44	44
n.holland:	aantal	7	9	10	9	9	9	6	2	2	4	4
	index	100	129	143	129	129	129	86	29	29	57	57
z.holland:	aantal	9	10	10	10	7	7	8	7	8	6	5
	index	100	111	111	111	78	78	89	78	89	67	56
zeeland:	aantal	7	7	5	5	3	3	3	2	2	2	2
	index	100	100	71	71	43	43	43	29	29	29	29
n.brabant:	aantal	12	13	13	13	14	22	19	18	21	21	21
	index	100	108	108	108	117	183	158	150	175	175	175
limburg:	aantal	5	4	2	3	3	3	2	2	1	1	1
	index	100	80	40	60	60	60	40	40	20	20	20
amsterdam:	aantal	5	5	4	6	8	10	7	6	7	7	8
	index	100	100	80	120	160	200	140	120	140	140	160
rotterdam:	aantal	2	3	4	2	4	4	1	1	2	3	1
	index	100	150	200	100	200	200	50	50	100	150	50
den haag:	aantal	4	4	5	4	3	3	3	2	2	2	2
	index	100	100	125	100	75	75	75	50	50	50	50
I.F.A.T.:	aantal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	index											
buitenland:	aantal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	index											
Totaal	aantal	86	91	89	85	82	98	75	58	63	64	62
	index	100	106	103	99	95	114	87	67	73	74	72

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

LEDENINDEX:individuele leden

centrum		basisjaar = index 100										
		1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
groningen:	aantal	12	11	16	22	27	31	23	22	20	23	26
	index	100	92	133	183	225	258	192	183	167	192	217
friesland:	aantal	16	18	16	23	26	28	22	29	47	39	49
	index	100	113	100	144	163	175	138	181	294	244	306
drente:	aantal	4	6	7	7	6	6	6	6	5	8	9
	index	100	150	175	175	150	150	150	150	125	200	225
overijssel:	aantal	13	14	12	12	15	20	11	16	23	26	26
	index	100	108	92	92	115	154	85	123	177	200	200
gelderland:	aantal	65	60	67	64	55	64	55	48	55	64	60
	index	100	92	103	98	85	98	85	74	85	98	92
utrecht:	aantal	192	254	221	155	116	104	73	61	59	63	68
	index	100	132	115	81	60	54	38	32	31	33	35
n.holland:	aantal	40	39	35	34	34	35	24	28	35	41	40
	index	100	98	88	85	85	88	60	70	88	103	100
z.holland:	aantal	40	37	34	42	43	49	45	38	40	53	68
	index	100	93	85	105	108	123	113	95	100	133	170
zeeland:	aantal	7	6	9	20	24	18	23	25	24	25	31
	index	100	86	129	286	343	257	329	357	343	357	443
n.brabant:	aantal	72	90	81	89	99	99	92	76	76	89	94
	index	100	125	113	124	138	138	128	106	106	124	131
limburg:	aantal	22	20	25	28	26	32	33	28	33	36	44
	index	100	91	114	127	118	145	150	127	150	164	200
amsterdam:	aantal	40	25	28	21	18	18	21	13	14	16	16
	index	100	63	70	53	45	45	53	33	35	40	40
rotterdam:	aantal	21	21	20	23	19	33	28	20	20	22	23
	index	100	100	95	110	90	157	133	95	95	105	110
den haag:	aantal	25	28	30	26	23	21	18	19	23	26	28
	index	100	112	120	104	92	84	72	76	92	104	112
I.F.A.T.:	aantal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	index											
buitenland:	aantal	29	23	22	19	19	17	11	10	10	13	14
	index	100	79	76	66	66	59	38	34	34	45	48
Totaal aantal		598	652	623	585	550	575	485	439	484	544	596
index		100	109	104	98	92	96	81	73	81	91	100

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

LEDENINDEX: school-/jeugdverenigingen

centrum		basisjaar = index 100										
		1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
groningen:	aantal	6	7	4	4	3	5	4	5	4	4	5
	index	100	117	67	67	50	83	67	83	67	67	83
friesland:	aantal	9	7	7	4	4	4	5	3	3	2	4
	index	100	78	78	44	44	44	56	33	33	22	44
drente:	aantal	7	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3
	index	100	71	71	71	57	57	57	57	57	43	43
overijssel:	aantal	16	17	18	18	18	16	13	12	12	12	12
	index	100	106	113	113	113	100	81	75	75	75	75
gelderland:	aantal	27	29	23	19	17	18	15	14	15	13	12
	index	100	107	85	70	63	67	56	52	56	48	44
utrecht:	aantal	37	32	33	29	28	27	24	19	21	21	21
	index	100	86	89	78	76	73	65	51	57	57	57
n.holland:	aantal	20	16	12	11	11	11	3	6	10	11	11
	index	100	80	60	55	55	55	15	30	50	55	55
z.holland:	aantal	22	20	22	14	19	16	13	10	11	9	12
	index	100	91	100	64	86	73	59	45	50	41	55
zeeland:	aantal	4	5	6	6	5	3	2	2	5	6	5
	index	100	125	150	150	125	75	50	50	125	150	125
n.brabant:	aantal	45	51	49	48	45	42	42	40	40	41	41
	index	100	113	109	107	100	93	93	89	89	91	91
limburg:	aantal	19	13	12	9	11	12	9	10	10	9	8
	index	100	68	63	47	58	63	47	53	53	47	42
amsterdam:	aantal	13	12	11	10	9	5	5	5	4	4	5
	index	100	92	85	77	69	38	38	38	31	31	38
rotterdam:	aantal	12	8	6	6	5	3	1	3	4	3	1
	index	100	67	50	50	42	25	8	25	33	25	8
den haag:	aantal	12	9	7	9	9	9	7	7	5	4	4
	index	100	75	58	75	75	75	58	58	42	33	33
I.F.A.T.:	aantal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	index											
buitenland:	aantal	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	index	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal		aantal	251	233	215	192	188	175	147	140	148	142
		index	100	93	86	76	75	70	59	56	59	57

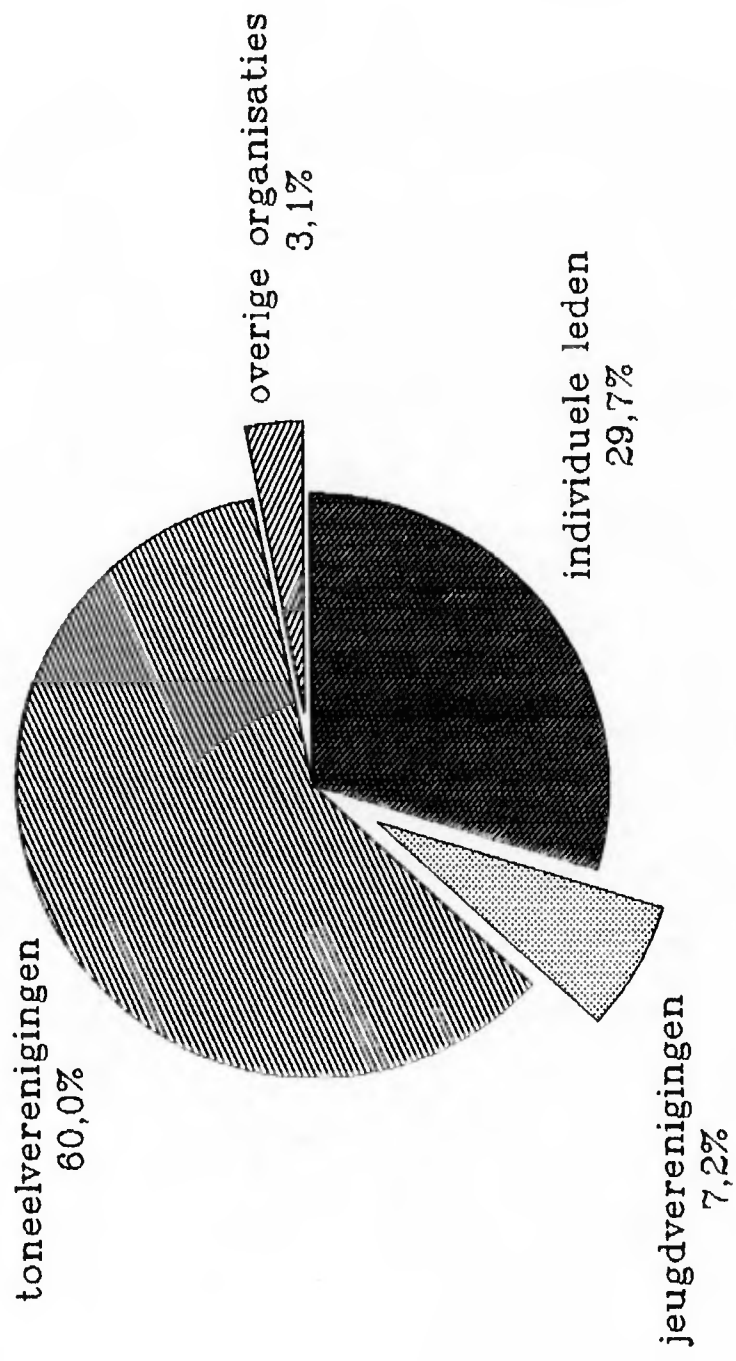
EDENVERLOOP 1968-heden

(Index basisjaar = 100)

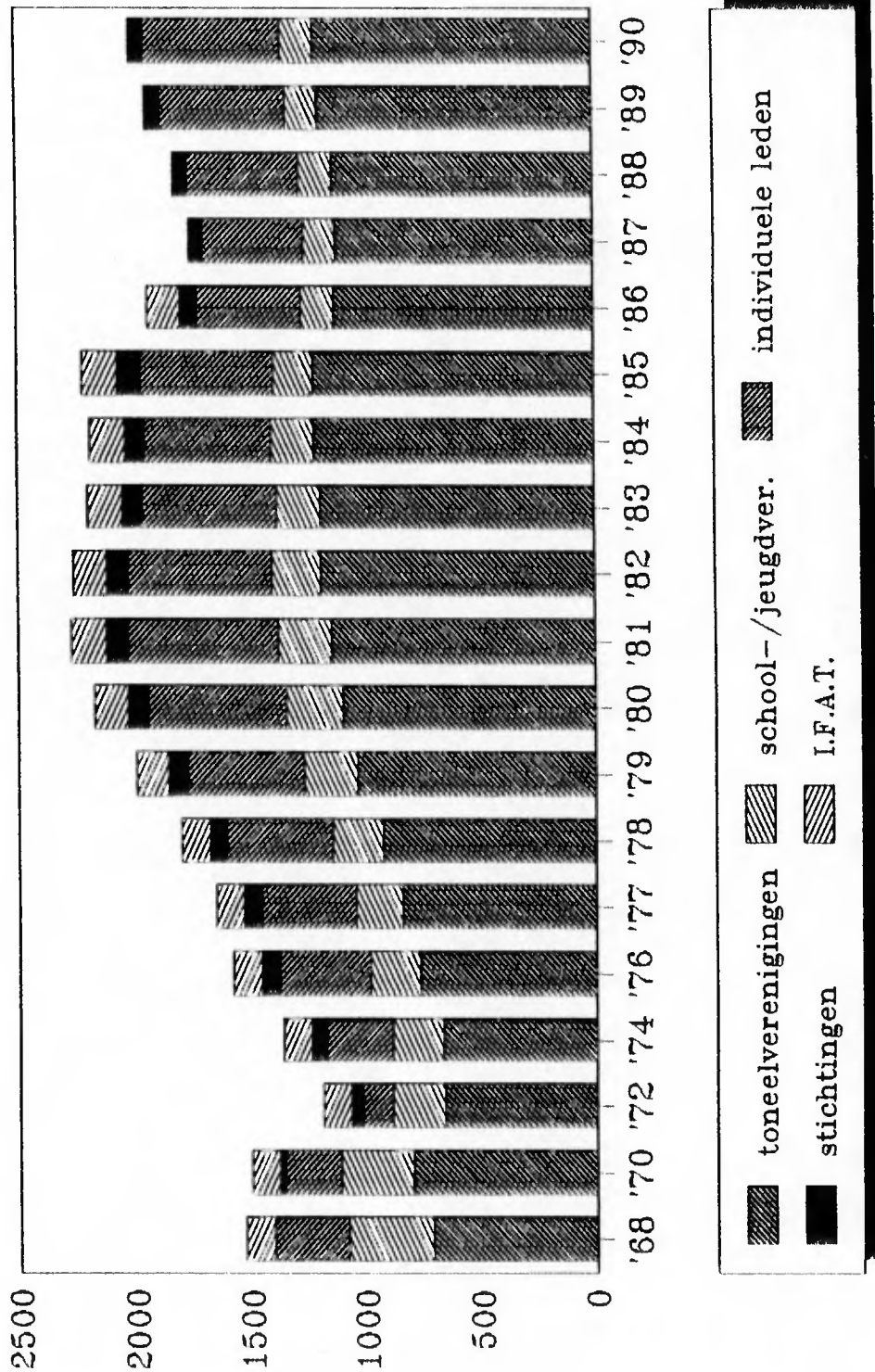
Categorie	basisjaar																		
	1968	1970	1972	1974	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Eden																			
toneelverenigingen	713	797	659	668	764	838	920	1031	1093	1143	1188	1187	1214	1218	1124	1117	1128	1190	1208
index:	65	73	60	61	70	77	84	94	100	105	109	109	111	111	103	102	103	109	111
school-/jeugdver.	363	314	226	218	214	204	221	234	251	233	215	192	188	175	144	140	148	142	144
index:	145	125	90	87	85	81	88	93	100	93	86	76	75	70	57	56	59	57	57
individuele leden	326	245	129	286	398	415	465	509	598	652	623	585	550	575	455	439	484	544	596
index:	55	41	22	48	67	69	78	85	100	109	104	98	92	96	76	73	81	91	100
richtingen	1	23	49	64	79	72	71	80	86	91	89	85	82	98	74	58	63	64	62
index:	1	27	57	74	92	84	83	93	100	106	103	99	95	114	86	67	73	74	72
.F.A.T.	123	123	123	123	123	123	123	137	145	150	145	150	150	150	139	0	0	0	
index:	85	85	85	85	85	85	85	94	100	103	100	103	103	103	96	0	0	0	0
TOTAAL:	1526	1502	1186	1359	1578	1652	1800	1991	2173	2269	2260	2199	2184	2216	1936	1754	1823	1940	2010
index:	70	69	55	63	73	76	83	92	100	104	104	101	101	102	89	81	84	89	92

Ledenbestand

peildatum 31 december 1990

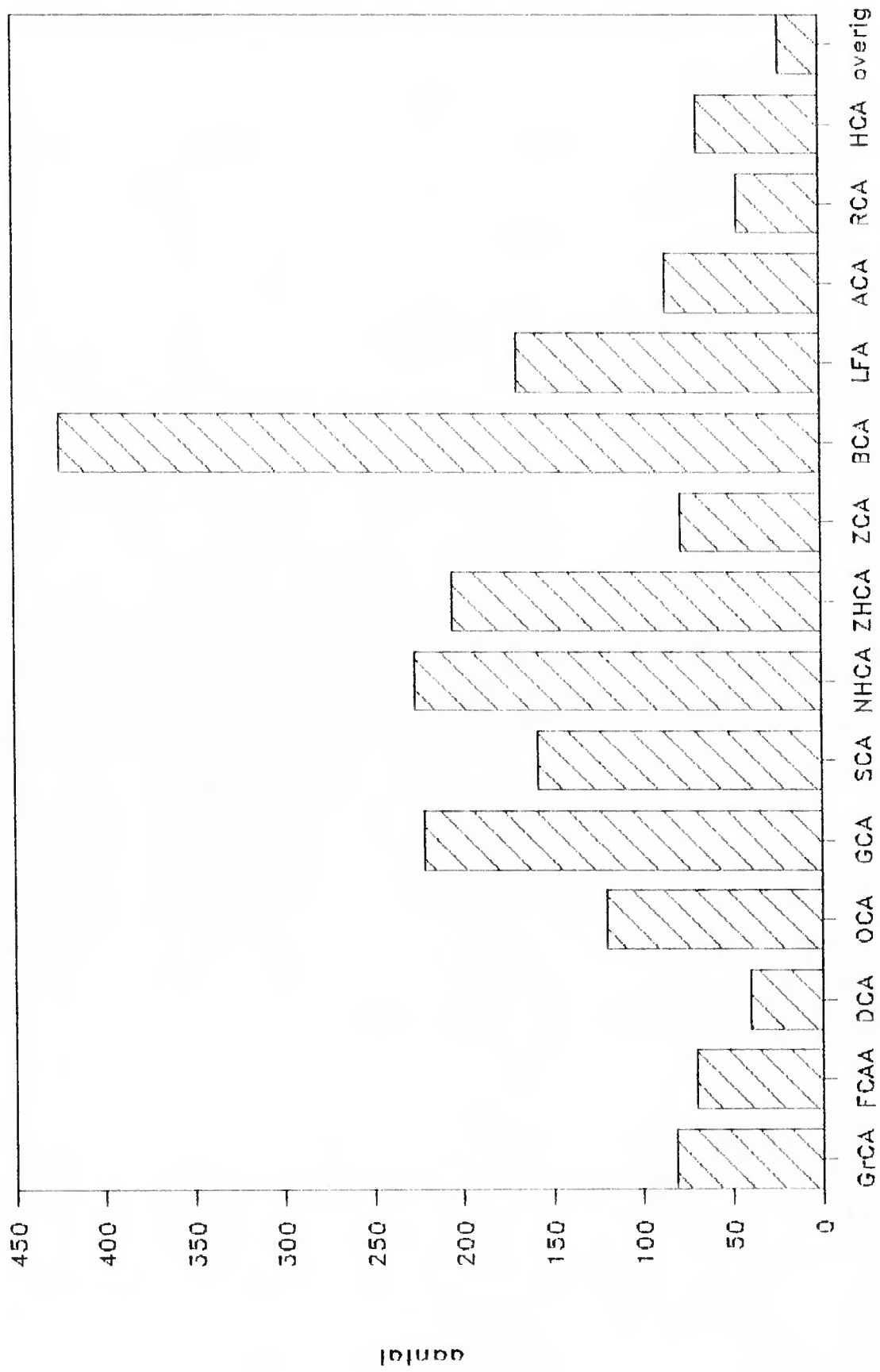

Mutaties ledenbestand 1968 t/m 1990

VERDELING LEDEN / CENTRUM

december 1990

Waar bleef uw kontributie in 1990 ?

